

БЕШИНЧИ БЎЛИМ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ХУЗУРИДАГИ ДАВЛАТ ЗАХИРАЛАРИНИ БОШҚАРИШ ҚЎМИТАСИНING ҚАРОРИ

393 **Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномани тасдиқлаш ҳақида**

*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2013 йил
22 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2481*

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 9 мартдаги 113-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2004 йил, 10-сон, 118-модда) билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат захираларини бошқариш қўмитаси тўғрисида низомга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат захираларини бошқариш қўмитаси **қарор қилди:**

1. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқнома иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур қарор Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим ҳамда у расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Раис

Ж. КАДИРОВ

Тошкент ш.,
2013 йил 25 июнь,
1-сон.

Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат
захираларини бошқариш қўмитасининг
2013 йил 25 июндаги 1-сон қарорига
ИЛОВА

**Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи
ташкilotларда ҳисобга олиш ва ҳужжатларни
расмийлаштириш тартиби тўғрисидаги
ЙЎРИҚНОМА**

I боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Йўриқнома биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкilotларда ҳисобга олиш ва ҳужжатларни расмийлаштириш тартибини белгилайди.

2. Мазкур Йўриқнома Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат захираларини бошқариш қўмитаси (бундан буён матнда Қўмита деб юритилади) тизимидаги ташкilotлар ва Қўмита билан шартнома асосида биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкilotлар учун мажбурийдир.

**II боб. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини
ҳисобга олиш ва расмийлаштириш**

**1-§. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини қабул қилиб
олиш ва расмийлаштириш**

3. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини етказиб бериш ва қабул қилиб олишда Қўмита, етказиб берувчи (ишлаб чиқарувчи) ва масъул сақловчи ташкilot ўртасида тузилган шартнома асос бўлиб ҳисобланади.

4. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини миқдори ва сифати бўйича қабул қилиб олишда масъул сақловчи ташкilotнинг моддий жавобгар шахслари ва сифат бўйича мутахассислари, шунингдек моддий бойликларни етказиб берувчи ва транспорт ташкilotларининг вакиллари иштирок этадилар.

5. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини белгиланган тартибда сақлаш, қабул қилиб олиш, ҳисобини юритиш, маҳсулот ҳаракати тўғрисидаги ҳисоботни тузиш ва моддий бойликларнинг миқдори ва сифати жиҳатидан сақланишини таъминлаш учун Қўмита тизимидаги ташкilotлар ва масъул сақловчи ташкilotларда моддий жавобгар шахслар билан тўлиқ моддий жавобгарлик ҳақида шартнома тузилади.

6. Биринчи гуруҳга сақлаш учун келтирилган моддий бойликлар шартномада кўзда тутилган илова ҳужжатларига, юкни жўнатиш, транспортда ташиш ва алоҳида турдаги маҳсулотларни қабул қилиш бўйича барча ҳужжатларга эга бўлиши лозим.

7. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 23 октябрдаги 232-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2008 й., 43-сон, 436-модда) билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Темир йўл уставининг 146-бандига кўра, темир йўл орқали ташишда темир йўл, юк жўнатувчилар, юк олувчиларнинг моддий жавобгарлиги юзага келишига асос бўлиши мумкин бўлган ҳолатлар тижорат далолатномалари ёки темир йўл станциялари томонидан тузиладиган умумий шаклдаги далолатномалар билан тасдиқланади.

Вагонларга, қўйилган пломбаларга, идишларга шикаст етган ва бузилган ҳолатларда ёки маҳсулотнинг номи, оғирлиги ёхуд транспорт ҳужжатларида кўрсатилган ўринларда номувофиқликлар аниқланганда, юкни қабул қилувчи ташкилот вакиллари транспорт ташкилотидан тегишли далолатномани тақдим этишни (тузишни), моддий бойликларни автомобиль транспортида етказиб беришда эса товар-транспорт юк хатига белги қўйишни ва тегишли далолатнома тузишни талаб қилишлари лозим.

8. Спирт темир йўл ёки автомобиль цистерналари воситасида ташишганда мазкур Йўриқноманинг 1-иловасига мувофиқ Цистернада ташишда спирт сақланишининг ҳисоби (Z-1-сон шакл) тўлдирилади ва қабул қилиш-топшириш ишлари амалга оширилади.

9. Транспорт ташкилоти асоссиз равишда тижорат далолатномасини тузишдан бош тортса ёки юк ташиш қоидаларини бузса, юкни қабул қилиб олувчи ташкилот ушбу ҳолат юзасидан тегишли ташкилотга шикоят билан мурожаат қилади ва белгиланган тартибда моддий бойликларни вақтинчалик сақлашга қабул қилиб олади.

10. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини қабул қилишда, ҳақиқатда қабул қилинаётган моддий бойликлар билан транспорт ҳужжатларида кўрсатилган маълумотлар, жумладан товар-транспорт юк хатлари, божхона юк декларациялари, моддий бойликларни етказиб берувчи (ишлаб чиқарувчи)-нинг ҳисоб-фактуралари, спецификациялари, ўлчов ва қадоқлаш ёрликлари солиштирилади.

Юқорида кўрсатилган ҳужжатлардан бирининг йўқлиги моддий бойликларни қабул қилиб олиш жараёнини тўхтамайди. Қабул қилиш далолатномасига ҳужжатнинг йўқлиги тўғрисида белги қўйилади. Бир вақтнинг ўзида етмаган ҳужжатларнинг ўрнини тўлдириш учун чора кўрилади.

11. Келиб тушадиган моддий бойликлар миқдори илова қилинган ҳужжатларда кўрсатилган ўлчов бирликларида, қуйидаги тартибда аниқланади: тортиладиган, идишсиз ташиладиган юклар — тарозида тортиб кўриш йўли билан, агар темир йўл юк хатида юкнинг оғирлигидан ташқари ўринлар сони ҳам кўрсатилган бўлса, ўринлар сонини санаш орқали;

идишли юклар — ўринлар сонини санаш ва нетто оғирлиги бўйича (ёрликларга кўра) ёки стандарт оғирлигига кўра (идишга шикаст етган ҳолларда унинг оғирлигини тарозида тортиш йўли билан);

ностандарт оғирликка эга бўлган бузилмаган идишдаги кальцийланган сода бўйича — ўринлар сони ва оғирлигига кўра;

қоғозлар — ўринлар сонини санаш, ўлчаш, шунингдек етказиб берув-

чининг спецификацияси бўйича ўрамдаги маълумотларни қўшимча солиштириш йўли билан;

цистернадаги ўсимлик ёғи — вагон тарозиларида тортиб кўриш йўли билан;

спирт — метршток ёрдамида спирт сатҳини ўлчашдан сўнг (спирт ҳарорати ва қувватини аниқлаш орқали) мерниклардан ўтказиш йўли билан;

қора металл прокатлари — вагон тарозиларида тортиб кўриш ёки назарий оғирлиги ва ўринларини қайта санаш йўли билан, қора металл прокатлари турига кўра юк ўринларида кўрсатилган оғирлиги орқали;

стандарт тагликлар (транспорт пакетлари)да темир йўл ёки автомобиль транспорти орқали келтирилган ва қадоқлари бузилмаган юклар, шунингдек бир хил яроқлилик муддатига эга бўлган, бир турдаги, бир хил ассортимент ва навдаги, айни шакл ва ўлчамдаги идишда ва айни ёрликқа эга бўлган юклар — пакетларни ва ўринларни қайта санаш йўли билан;

қадоғи бузилган, идишлари шикастланган ва тагликлари ҳамда пакетлари бузилган юклар — ўринларни тўлиқ қайта санаш орқали, бунда банклар, қутилар ва бўлақларнинг миқдорини тўлиқ санокдан ўтказиш йўли орқали.

12. Юкнинг жўнатилган станциядаги оғирлиги (ҳажми) билан қабул қилиб олинган станциядаги оғирлиги (ҳажми) ўртасидаги фарқ қуйидагилардан ошиб кетмаса, юкни қабул қилиб олишдаги оғирлик (ҳажми) транспорт ҳужжатларига мувофиқ деб ҳисобланади:

оғирлиги бўйича камомад аниқланганда — табиий йўқотиш нормалари ва тарози кўрсаткичларидаги тафовутлар меъёри ёки мазкур юкни ўлчашдаги аниқлик меъёридан;

оғирлиги бўйича ортиқча чиққанда — тарози кўрсаткичларидаги тафовутлар меъёри ёки мазкур юкни ўлчашдаги аниқлик меъёридан.

13. Юкни маҳсулот ёки вагон тарозиларида ўлчашда тарози кўрсаткичларидаги тафовутлар меъёри ва тортиш аниқлик меъёри ($\pm 0,1$ фоиз) юкнинг брутто оғирлигига кўра ҳисобланади. Тарози кўрсаткичлари бўйича аниқланган тафовутлар юкни ташишда юзага келган табиий йўқотишларни ўз ичига олмайди.

Юкни қабул қилиб олиш станциясида тортилган юкнинг оғирлиги бўйича камомад аниқланса, ушбу юкни ташишда юзага келган табиий йўқотиш нормалари бўйича оғирлик кўрсаткичлари ҳисобланади ва аниқланган камомаддан айириб ташланади. Агар табиий йўқотиш нормалари бўйича оғирлик кўрсаткичлари айрилгандан сўнг ҳам камомад бўлса, бу ҳолатда оғирлик кўрсаткичларидаги фарқ сифатида қаралади ва қабул қилиш далолатномасида кўрсатиб ўтилади.

14. Моддий бойликларнинг оғирлиги бўйича фарқлар тарози кўрсаткичларидаги тафовутлар меъёри (ўлчаш аниқлиги меъёри) ва табиий йўқотиш нормаларидан ошмаса ёки камомад аломатлари аниқланмаса, шунингдек моддий бойликларнинг оғирлиги бўйича ортиқча оғирлик аниқланмаса юк хатининг орқа томонидаги тегишли бандга қуйидаги тарзда ёзиб қўйилади:

«20__ й. «__» _____ куни юк оғирлиги текширилганда __ кг. эканлиги аниқланди» (сон билан ва ёзма тарзда).

Кўрсатилган изох етказиб берувчининг масъул вакили имзоси билан тасдиқланади.

15. Агар юк учун табиий йўқотиш нормаси ўрнатилмаган бўлса, лекин юкни етказиб беришда (юкни топширишда) юк оғирлигида тарози кўрсаткичларидаги тафовутлар меъёрида (ўлчаш аниқлиги меъёрида) фарқ (ўзгариш) аниқланадиган бўлса, бундай тафовутга (камомад, ортиқчаликка) тарози кўрсаткичларидаги тафовут сифатида қаралади ва юк олувчи ташкилот юкни юк хатида кўрсатилган оғирлиги бўйича қабул қилиб олади. Агар камомад тарози кўрсаткичлари тафовути меъёридан ортиқ бўлса, камомад ҳеч қайси меъёрларни айирмаган ҳолда белгиланган тартибда расмийлаштирилиши лозим.

16. Табиий йўқотиш нормалари ва тарози кўрсаткичларидаги тафовут меъёрлари ёки юк ўлчаш аниқлиги меъёрларидан ошмайдиган оғирлик тафовути (камомади) юборувчи харажатлари ҳисобига ёзилади. Оғирлик фарқидаги тафовутлар ҳисоб-китоби намуналари мазкур Йўриқноманинг 2-илоvasида батафсил келтирилган.

17. Юкни қабул қилувчи ташкилот тижорат далолатномасига асосан етишмаган ёки шикастланган моддий бойликлар ёки идишларни тиклаб бериш бўйича транспорт ташкилоти ёки етказиб берувчига (юк жўнатувчи) талабнома билдиришга ҳақли.

18. Бузилмаган пломба ва контейнерлар бўйича юкни қабул қилувчи ташкилот темир йўлдан, контейнерларда юкларни ташиш талабларига мувофиқ, юк хатига белги қўйишни талаб қилиши шарт.

Бундай ҳолларда, моддий бойликларнинг ўринлари сонини аниқлашда, контейнерни очиш ва юкни тушириш вақтида манфаатдор бўлмаган ташкилот вакили ёки юк жўнатувчи вакили иштирокида далолатнома тузилади ва имзоланади.

Очилган контейнер ёки бузилган пломба бўйича маълумот далолатномада кўрсатилиши шарт. Далолатномага пломба ва темир йўл юк хатининг асл нусхаси илова қилинади.

Далолатномада контейнерни очиш — юкни тушириш санаси ва жойи (темир йўл станцияси ёки ташкилот омборхонаси) кўрсатилади.

19. Ташкилотга келиб тушган моддий бойликлар мазкур Йўриқноманинг 3-илоvasига мувофиқ Келиб тушган ва юкланган вагон ва контейнерларни ҳисобга олиш журналида (Z-2-сон шакл) қайд этилади.

Келиб тушган ва юкланган вагон ва контейнерларни ҳисобга олиш журнали (Z-2-сон шакл) юк қабул қилувчи ташкилотнинг юклаш-юк тушириш ишлари бўйича масъул бўлими раҳбари (ўринбосари) томонидан юритилади. Журнал ҳисобот даври учун юритилиб, қайдлар бошлангунга қадар рақамланган, тикилган, имзоланган, муҳрланган ва рўйхатга олинган бўлиши лозим.

Келиб тушган ва юкланган вагон ва контейнерларни ҳисобга олиш журналидаги қайдлар ташкилотнинг бош ҳисобчиси томонидан назорат қилиниши ва вагонларни кириш ва чиқиш қайдномалари маълумотлари билан солиштирилиб борилиши лозим.

20. Биринчи гуруҳга моддий бойликларни қабул қилиш далолатномаси асосида қабул қилинадиган моддий бойликлар учун юк қабул қилувчи ташкилот томонидан Товар-моддий бойликларни олишга ишончномалар бериш ва уларни ишончномалар бўйича бериш тартиби тўғрисидаги низомга (рўйхат рақами 1245, 2003 йил 27 май) (Ўзбекистон Республикаси Вазирликлари, давлат қўмиталари ва идоралари ахборотномаси, 2003 йил, 9-10-сон) мувофиқ ишончнома расмийлаштирилади.

21. Моддий бойликларни тарозида тортиш ва ўринларини санаш натижалари бўйича мазкур Йўриқноманинг 4-иловасига мувофиқ Ўлчаш қайдномаси (Z-3-сон шакл) тўлдирилади. Ўлчаш қайдномаси (Z-3-сон шакл) масъул сақловчи ташкилотнинг сақлаш участкаси бошлиғи томонидан ташкилотнинг моддий-жавобгар шахси ва юк жўнатувчи ташкилотнинг вакили иштирокида 2 нусхада тўлдирилади (назорат қилиш мақсадида иш дафтарига ҳам тегишли қайдлар киритилиши мумкин).

Ўлчаш қайдномаси (Z-3-сон шакл) қабул қилиш далолатномасини тузиш учун асос бўлади ва унга илова қилинади (иккинчи нусхаси талабномаларни расмийлаштириш учун ишлатилади). Ўлчаш қайдномалари моддий бойликни топширувчи ва қабул қилиб олувчи ташкилотнинг масъул шахслари томонидан имзоланади. Махсулотларни тортишда ва ўлчашда ишлатиладиган ўлчов воситалари, жумладан тарозилар, кондукторлар, штирли асбоблар, аравалар ва бошқа тегишли воситалар белгиланган муддатларда «Ўзстандарт» агентлиги томонидан тасдиқланган номенклатура рўйхатига мувофиқ метрология текширувидан ўтказилиши шарт.

22. Биринчи гуруҳга моддий бойликларни қабул қилишда мазкур Йўриқноманинг 5-иловасига мувофиқ Биринчи гуруҳ моддий бойликларини қабул қилиш далолатномаси (Z-4-сон шакл) расмийлаштирилади. Қабул қилиш далолатномасида моддий бойликлар омборхона, бўлинма, музлатиш хонаси ва сифимли идишларга қабул қилинганлиги тўғрисидаги маълумотлар тўлиқ акс эттирилади. Қабул қилиш далолатномасини тузишда қуйидаги ҳужжатлар бўлиши лозим:

шартномада кўзда тутилган илова ҳужжатлари, юкни жўнатиш, транспортда ташиш ва алоҳида турдаги махсулотларни қабул қилиш бўйича ҳужжатлар;

юкни қабул қилиб олувчи ташкилотнинг лаборатория ходимлари (муҳандис-технологлар) ёки ветеринар врачининг келиб тушган моддий бойликлар сифати тўғрисидаги хулосаси.

23. Келиб тушган моддий бойликларнинг миқдори тарозиларда тортиш орқали аниқланади ва мазкур Йўриқноманинг 21-бандига мувофиқ расмийлаштирилади.

24. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини қабул қилиш далолатномаси (Z-4-сон шакл) уч нусхада тузилади ва етказиб берувчи ташкилот вакили, қабул қилиб олаётган ташкилотнинг моддий жавобгар шахслари, бош ҳисобчиси томонидан имзоланади ҳамда ташкилот раҳбари томонидан тасдиқланади.

Қабул қилиш далолатномасининг бир нусхаси етказиб берувчи (юк

жўнатувчи) ташкилот вакилига топширилади, бир нусхаси юк қабул қилувчи ташкилотда сақланади, бир нусхаси уч кунлик муддат ичида Қўмиотага юборилади.

25. Бир сутка мобайнида туширилган, бир юк жўнатувчи томонидан жўнатилган ва бир қабул қилувчи манзилига юборилган бир турдаги, битта етказиб бериш шартномасида кўзда тутилган хажм доирасидаги юкни қабул қилишда ҳар бир вагон, контейнер, автотранспорт ва бошқалар тўғрисидаги тегишли маълумотларни алоҳида кўрсатган ҳолда битта қабул қилиш далолатномаси тузилади.

26. Масъул сақловчи ташкилотлар томонидан моддий бойликлар янги-ланганда, мазкур Йўриқноманинг 6-иловасига мувофиқ Моддий бойликларни янгилаш тўғрисидаги далолатнома (Z-5-сон шакл) тузилади. Ушбу далолатномада моддий бойликларнинг омборхона, бўлинма, музлатиш хонаси ва сифимли идишга қабул қилинганлиги тўғрисидаги маълумотлар тўлиқ акс эттирилади.

27. Спиртни қабул қилиш ва бериб юборишда мазкур Йўриқноманинг 7-иловасига мувофиқ Спиртни юклаб жўнатиш ва қабул қилиш тўғрисидаги далолатнома (Z-6-сон шакл) ва мазкур Йўриқноманинг 8-иловасига мувофиқ юк хати (Z-7-сон шакл) расмийлаштирилади.

28. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини қабул қилиш далолатномасида (Z-4-сон шакл) идиш ва қадоклардаги барча моддий бойликлар бўйича, шунингдек идишсиз юкларнинг баъзи турлари — металл қўймаларининг алоҳида турлари, бутун тана, нимтана ва чорак тана гўштлар ва бошқалар оғирлиги билан бир қаторда, ўринлар сони ҳам кўрсатилади.

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини қабул қилиш далолатномасининг (Z-4-сон шакл) орқа томонида моддий бойликларнинг сифати, идишнинг ҳақиқий ҳолати ва унинг стандартларга мувофиқлиги бўйича хулоса берилади.

29. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини қабул қилиш далолатномасига (Z-4-сон шакл) ушбу далолатнома билан расмийлаштирилган моддий бойликларга тегишли барча ҳужжатлар илова қилинади.

30. Ишлаб чиқарувчи ташкилот моддий бойликларни биринчи гуруҳга масъул сақлашга бевосита қабул қилганда, моддий бойликларнинг қиймати ташкилотнинг балансдан ташқари ҳисобида кўрсатилади. Маҳсулотларни асосий ишлаб чиқаришдан масъул сақлашга ўтказишда моддий бойликларни қабул қилишга ишончнома расмийлаштирилмайди. Бунда ишлаб чиқарувчи томонидан бериладиган ҳисоб-фактуранинг «Ишончнома асосида қабул қилинган» сатрига «20__ йил «__» _____ даги __-сон шартнома бўйича ҳисобга олинди» деган ёзув киритилади.

2-§. Биринчи гуруҳ моддий бойликлари бўйича аниқланган камчиликлар ва уларни алмаштирилишини ҳужжатларда расмийлаштириш

31. Ташкилотга келиб тушган ва шартнома талабларига жавоб бермайдиган моддий бойликлар яроксизга чиқарилади ва мазкур Йўриқноманинг

9-иловасига мувофиқ Моддий бойликларни қабул қилишда аниқланган миқдорий ва сифат тафовути тўғрисидаги далолатнома (Z-8-сон шакл) тузилади.

Далолатнома уч нусхада тузилиб, унинг биринчи нусхаси етказиб берувчи (ишлаб чиқарувчи) ташкилотга, иккинчи нусхаси Қўмига юборилади, учинчи нусхаси ташкилотнинг бухгалтериясига тақдим этилади.

32. Моддий бойликларни қабул қилувчи ташкилот уларнинг ҳар қандай яроқсизлиги тўғрисида бир сутка ичида етказиб берувчи ташкилотга ва Қўмига ёзма равишда хабар бериши лозим.

33. Сифат тахлили бўйича юк олувчи ташкилотга келиб тушган гўшт, сут маҳсулотлари партияси биринчи гуруҳга қабул қилиш учун яроқсиз деб топилган тақдирда, яъни уларнинг миқдори ва сифати бўйича аниқланган камчиликлар оқибатида бутун партияни қайта навга ажратиш талаб қилинган ҳолларда (алоҳида жойларни моғор босганлиги, идишдаги маркировканинг, гўштдаги тамғанинг етказиб берувчи ташкилотнинг сифат ҳужжатларида кўрсатилган маълумотларга мувофиқ эмаслиги, сарёғ монолити оғирлигининг номувофиқлиги, сифат ҳужжатларининг мавжуд эмаслиги ва ҳоказолар) мазкур Йўриқноманинг 10-иловасига мувофиқ Музлатиш хонасида моддий бойликни қабул қилишда аниқланган миқдорий ва сифат тафовути тўғрисидаги далолатнома (Z-9-сон шакл) тузилади.

Музлатиш хонасида моддий бойликни қабул қилишда аниқланган миқдорий ва сифат тафовути тўғрисидаги далолатнома (Z-9-сон шакл) уч нусхада тузилиб, биринчи нусхаси етказиб берувчига (ишлаб чиқарувчига), иккинчи нусхаси Қўмига юборилади, учинчи нусхаси эса Моддий бойликни қабул қилишда аниқланган миқдорий ва сифат тафовути тўғрисидаги далолатномага (Z-8-сон шакл) илова қилинади ва юкни қабул қилувчи ташкилот бухгалтериясида сақланади.

Моддий бойликни қабул қилишда аниқланган миқдорий ва сифат тафовути тўғрисидаги далолатноманинг (Z-8-сон шакл) ва Музлатиш хонасида моддий бойликларни қабул қилишда аниқланган миқдорий ва сифат тафовути тўғрисидаги далолатноманинг (Z-9-сон шакл) барча бандлари тўлдирилиши керак. Z-8-сон шаклнинг «Сифат ва бошқа дефектларининг изоҳи» ва Z-9-сон шаклнинг «сифат ва бошқа камчиликлар (дефект)нинг батафсил изоҳи» қисмида келиб тушган моддий бойликларнинг қайси турларга (100 фоиз ёки қисман) тақсимланиши, уларнинг вақтинча сақлаш учун қабул қилинганлиги кўрсатилиши керак.

34. Биринчи гуруҳга қабул қилишга яроқли деб топилган моддий бойликлар Биринчи гуруҳ моддий бойликларини қабул қилиш далолатномаси (Z-4-сон шакл) билан расмийлаштирилади ҳамда унинг асосида омборхона ва бухгалтерия ҳисобига кирим қилинади.

Моддий бойликларнинг идишлари таъмирланиши, алмаштирилиши зарур бўлган ҳолларда, уларнинг вақтинча сақлашга қабул қилинганлиги тўғрисида Биринчи гуруҳ моддий бойликларини қабул қилиш далолатномасига (Z-4-сон шакл) тегишли қайд киритилади.

35. Юкни қабул қилувчи ташкилот Моддий бойликни қабул қилишда аниқланган миқдорий ва сифат тафовути тўғрисидаги далолатномага

(Z-8-сон шакл) асосан камчиликларни бартараф этиш билан боғлиқ бўлган барча харажатларни етказиб берувчи (ишлаб чиқарувчи) томонидан тўлиқ копланиши бўйича зарур чораларни кўради.

36. Биринчи гуруҳга қабул қилишга яроқсиз деб топилган моддий бойликлар вақтинча сақлаш учун қабул қилинган моддий бойлик сифатида етказиб берувчи баҳосида ташкилотнинг баланسدан ташқари ҳисобида ҳисобга олинади ва алоҳида сақланади.

Яроқсиз деб топилган ўсимлик ёғи ва этил спиртини вақтинча сақлашга қабул қилиш қатъиян ман этилади.

37. Вақтинча сақлашга қабул қилинган моддий бойликларни сақлаш бўйича жавобгарлик Моддий бойликни қабул қилишда аниқланган миқдорий ва сифат тафовути тўғрисидаги далолатномани (Z-8-сон шакл) имзолаган шахслар зиммасида бўлади. Яроқсиз деб топилган моддий бойликлар тўғрисида Қўмитага ёзма хабар берилади.

38. Етказиб берувчи ташкилот яроқсиз деб топилган моддий бойликлар бўйича тузилган далолатномани олгандан сўнг яроқсиз деб топилган моддий бойликларни шартномага мувофиқ олиб чиқиб кетади ва уларнинг ўрнига узоқ муддат сақлашга яроқли моддий бойликлар етказиб беради.

39. Ташкилотга кўчириш тартибида келиб тушган ва узоқ муддат сақлаш учун яроқсиз деб топилган моддий бойликлар вақтинча сақлашга Биринчи гуруҳ моддий бойликларини қабул қилиш далолатномасини (Z-4-сон шакл) расмийлаштириш орқали қабул қилинади ва алоҳида омборга жойлаштирилади. Ушбу моддий бойликлар етказиб берувчи (ишлаб чиқарувчи) ташкилот томонидан шартномага мувофиқ сифатли ва яроқлиси билан алмаштирилади.

40. Ташкилотга сифатни тасдиқловчи ҳужжатлари бўлмаган моддий бойликлар келиб тушганда улар вақтинча сақлашга (алоҳида сақлаш имконияти бўлган тақдирда) қабул қилинади.

Ишлаб чиқарувчи (етказиб берувчи) ташкилотдан моддий бойликлар сифатини тасдиқловчи ҳужжатлар олингандан сўнг улар мазкур Йўриқномада белгиланган тартибда биринчи гуруҳга қабул қилинади ёки яроқсизга чиқарилади.

41. Агар биринчи гуруҳ моддий бойликларни сақлаш жараёнида ишлаб чиқаришга оид яширин нуқсонлар аниқланса, масъул сақловчи ташкилот томонидан яроқсизга чиқариш далолатномаси тузилади ва бу ҳақда етказиб берувчи (ишлаб чиқарувчи) ташкилотга ва Қўмитага хабар қилинади.

3-§. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини сақлаш бўйича ҳужжатларни расмийлаштириш

42. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақлаш Қўмита билан масъул сақловчи ташкилотлар ўртасида тузилган шартномалар асосида мазкур Йўриқномага мувофиқ амалга оширилади.

43. Штабелларни тахлаш ва омборларни тўлдиришда моддий бойликлар

ва улар ҳаракати юзасидан қўшимча назоратни таъминлаш учун куйидаги штабел ёрлиқлари тузилади:

саноат маҳсулотлари учун мазкур Йўриқноманинг 11-иловасига мувофиқ (Z-10-сон шакл);

озик-овқат маҳсулотлари учун (резервуарларга қуйиладиган спирт ва ўсимлик ёғидан ташқари) мазкур Йўриқноманинг 12-иловасига мувофиқ (Z-11-сон шакл).

Штабел ёрлиқлари моддий-жавобгар шахслар томонидан ишлар амалга оширилган кунда Биринчи гуруҳ моддий бойликларини қабул қилиш далолатномаси (Z-4-сон шакл), мазкур Йўриқноманинг 13-иловасига мувофиқ Юк хати (Z-12-сон шакл), шунингдек қабул қилинган ва бериб юборилган моддий бойликлар миқдори тўғрисидаги ҳужжатлар асосида тўлдирилади. Моддий жавобгар шахслар томонидан ойига бир марта омборхона китоби маълумотлари билан штабел ёрлиқларидаги маълумотлар ўзаро солиштирилиши лозим. Ўзаро солиштириш натижалари далолатнома билан расмийлаштирилади.

Штабел ёрлиқларига (маҳсулотнинг ҳар бир партиясига) моддий бойликларининг амалдаги жойлашув чизмаси қўшиб қўйилади.

44. Z-10-сон ва Z-11-сон штабел ёрлиқлари сақлаш жойларида бўлади, штабел тугатилганидан сўнг китоб шаклида тикилиб, бухгалтерияга топширилади ҳамда алоҳида ва махфий сақланади.

45. Мазкур Йўриқноманинг 14-иловасига мувофиқ Биринчи гуруҳ моддий бойликларини бухгалтерия ҳисобига олиш китоби (Z-13-сон шакл) юригилади.

46. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини қайта ишлаш (қайтадан тахлаш, саралаш, турларга ажратиш, қайта жойлаш ва бошқалар) мазкур Йўриқноманинг 15-иловасига мувофиқ Биринчи гуруҳ моддий бойликларни қайта ишлашга наряд (Z-14-сон шакл) асосида амалга оширилади.

Моддий бойликларни қайта ишлашга наряд лаборатория бошлиғи томонидан сақлаш участкаси бошлиғи номига икки нусхада ёзилади. Ушбу нарядда моддий бойликларни қайси омборхонада, бўлинмада, музлатиш хонасида қайта ишлаш кераклиги кўрсатилади.

Қайта ишлашга наряд ташкилот раҳбари томонидан имзоланади. Наряднинг биринчи нусхаси сақлаш участкаси бошлиғига ижро учун берилади, иккинчи нусхасига нарядни олганлиги тўғрисида имзо қўяди. Наряднинг иккинчи нусхаси қайта ишлашнинг ўз вақтида тугатилиши ва ижро этилган нарядни расмийлаштиришни назорат қилиш учун лабораторияда (лаборатория йўқ бўлган шароитда қайта ишлашга топшириш нарядини ёзган шахсда) қолдирилади.

Моддий бойликларга ишлов бериш тугатилиши билан наряднинг «Наряднинг бажарилди» қисми сақлаш участкаси бошлиғи ва лаборатория мудири томонидан тўлдирилади ҳамда наряд улар томонидан имзоланади.

Кўрсатилган тартибда расмийлаштирилган наряд бухгалтерия ҳисобида ҳисобга олиниши учун ташкилот бухгалтериясига топширилади.

Моддий бойликларга ишлов бериш натижалари икки кун муддат ичида

ташкilot раҳбари томонидан кўриб чиқилади, штабел ёрлиқлари ва омборхона ҳисоби китобига тегишли қайдлар киритилади.

47. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи бир ташкilotдан бошқа ташкilotга кўчириш учун Қўмита томонидан мазкур Йўриқноманинг 16-иловасига мувофиқ Наряд (Z-15-сон шакл) расмийлаштирилади.

Кўчириш учун наряд тўрт нусхада тузилиб, унинг уч нусхаси юк жўнатувчи ташкilotга жўнатилади, бир нусхаси қабул қилувчи ташкilotга берилади. Моддий бойликлар кўчирилгандан сўнг юк жўнатувчи наряднинг орқа томонини (нарядни бажарилиши юзасидан далолатнома) тўлдиради ва икки нусхасини Қўмитага юборади, бир нусхасини ўзида сақлаш учун тикиб қўяди.

48. Олинган наряд (Z-15-сон шакл) асосида юкни қабул қилиб олувчи ташкilot Биринчи гуруҳ моддий бойликларини қабул қилиш далолатномасини (Z-4-сон шакл) ва мазкур Йўриқноманинг 17-иловасига мувофиқ Қабул қилиш далолатномасини (сақлаш мажбурияти)ни (Z-16-сон шакл) тўлдиради.

49. Биринчи гуруҳга тегишли бўлган моддий бойликларни бир масъул сақловчи ташкilot ичидан бир сақлаш участкасидан бошқасига кўчиришда моддий бойликлар қайта ўлчаниши (саналиши) лозим.

50. Миқдори ва сифати бўйича ҳисоби юритилаётган озиқ-овқат маҳсулотлари кўчирилганда ташкilot лабораторияси мазкур маҳсулотларнинг тегишли таҳлилини амалга оширади.

4-§. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини бериб юбориш бўйича ҳужжатларни расмийлаштириш

51. Қўмита тизимидаги ташкilotлар ва масъул сақловчи ташкilotлар томонидан биринчи гуруҳ моддий бойликларини бериб юбориш учун Қўмита томонидан мазкур Йўриқноманинг 18-иловасига мувофиқ наряд (Z-17-сон шакл) берилади. Ушбу наряд Қўмитанинг раҳбари, биринчи гуруҳ моддий бойликлари билан ишлаш бўлими бошлиғи ва бош ҳисобчиси ёки уларнинг ўринбосарлари томонидан имзоланади ва гербли муҳр билан тасдиқланади. Мазкур шахслардан бирортасининг имзоси бўлмаса, наряд ҳақиқий ҳисобланмайди ва моддий жавобгар шахслар томонидан ижрога қабул қилинмайди.

Қўмита нарядининг амал қилиш муддати нарядда белгиланади.

52. Қўмитанинг наряди уч нусхада тузилади, биринчи нусхаси масъул сақловчи ташкilot (юк жўнатувчи)га юборилади, иккинчи нусхаси Қўмита бухгалтериясига, учинчи нусхаси эса Қўмитанинг тегишли бошқармасига берилади.

53. Нарядда (Z-17-сон шакл) кўрсатилган муддат тугагандан кейин унинг бажарилмаган қисми бўйича моддий бойликларни сақлаб туриш шартномага мувофиқ моддий бойликларни қабул қилиб олувчи ташкilot ҳисобидан амалга оширилади.

Моддий бойликларни олиб кетиш наряд (Z-17-сон шакл) муддати тугагунга қадар бажарилмаган ёки қисман бажарилган бўлса, моддий бойлик-

ларни қабул қилувчи ташкилотнинг Қўмита ва масъул сақловчи ташкилот олдидаги шартнома мажбуриятларини бажариши шарти билан Қўмита томонидан наряд муддати узайтирилиши ёки янги наряд берилиши мумкин.

54. Масъул сақловчи ташкилотга (юк жўнатувчига) Қўмита томонидан берилган наряд (Z-17-сон шакл) Қўмитанинг оператив ва бухгалтерия ҳисобини юритувчи бўлинмаларида биринчи гуруҳ моддий бойликларни ҳисобдан чиқаришга асос бўлади.

Қўмита тизимидаги ташкилотларда ва масъул сақловчи ташкилотларда моддий бойликларни бухгалтерия ҳисобидан чиқариш ҳақиқатда бериб юборилган моддий бойликлар учун расмийлаштирилган ҳужжатлар асосида амалга оширилади.

55. Наряднинг амал қилиш муддати мобайнида сақлаш ва табиий йўқотишлар билан боғлиқ барча харажатлар масъул сақловчи ташкилот ҳисобидан (мол гўшти бундан мустасно), мол гўштини сақлаш ва табиий йўқотишлар билан боғлиқ барча харажатлар Қўмита ҳисобидан амалга оширилади.

56. Нарядининг (Z-17-сон шакл) ижроси устидан назорат Қўмитанинг маҳсулотни бериб юборишни расмийлаштирган бўлинмаси, ресурслар мавжудлигини назорат қилувчи бўлинмаси ва бухгалтерияси, шунингдек ушбу нарядни ижрога қабул қилган ташкилот раҳбари, бухгалтерияси ва моддий жавобгар шахслари зиммасига юклатилади.

57. Масъул сақловчи ташкилот (юк жўнатувчи) моддий бойликларни бериб юбориш бўйича нарядларнинг амалда бажарилиши тўғрисида ҳар ойнинг 5-кунигача ойлик маълумотни, ҳақиқатда жўнатилган маҳсулот учун расмийлаштирилган юк хатининг нусхасини маҳсулот бериб юборилган куннинг кейинги кунидан кечиктирмасдан (электрон, факс ва бошқа тартибда) Қўмитага юборади, унинг асосида Қўмитанинг биринчи гуруҳ моддий бойликлари билан ишлаш бўлинмаси ва бухгалтерияси томонидан ҳисоб маълумотлари ва наряднинг амалда бажарилиши бўйича маълумотлар тўғрилаб борилади.

58. Қўмита нарядини ижрога қабул қилган ташкилотлар раҳбарлари, бош ҳисобчилари ва моддий жавобгар шахслари унинг ижроси ва тақдим этилган маълумотнинг тўғрилиги бўйича шахсан жавобгардир. Моддий бойликлар бериб юборилгандан (юклагандан) сўнг, моддий бойликлар штабелдан тўғри бериб юборилганлигини текшириш орқали жойлашиш чизмасига аниқлик киритилади, штабел ёрлиғига тегишли белги қўйилади.

59. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини бериб юбориш наряди билан бир вақтда Қўмита бухгалтерияси томонидан икки нусхада ҳисоб-фактура тўлдирилади.

Ҳисоб-фактуранинг бир нусхаси Қўмитанинг ҳисоб-фактураси ва нарядини олиш учун берилган ишончнома асосида моддий бойликларни қабул қилувчи ташкилотнинг вакилига берилади. Ҳисоб-фактуранинг иккинчи нусхаси эса Қўмитанинг тегишли наряди билан бирга бухгалтерияда сақланади.

60. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини Қўмита наряди асосида бериб юбориш (юклаш) учун Қўмита тизимидаги ташкилотлар ва масъул сақлов-

чи ташкилотлар бухгалтерияси томонидан мазкур Йўриқноманинг 19-ило-
васига мувофиқ Ички наряд (Z-18-сон шакл) тузилади ҳамда биринчи гуруҳ
моддий бойликларини сақлаш участкасига ижро учун берилади.

Моддий бойликларни бериб юбориш учун моддий жавобгар шахс томо-
нидан мазкур Йўриқноманинг 13-иловасига мувофиқ уч нусхада Юк хати
(Z-12-сон шакл) тўлдирилади. Юк хатида уни тўлдириш учун асос бўлган
нарядларнинг санаси ва рақами кўрсатилади.

Юк хати ташкилотнинг моддий-жавобгар шахси, сақлаш участкаси бош-
лиғи, бош ҳисобчиси ва ташкилот раҳбари томонидан имзоланади, моддий
бойликлар уларни қабул қилувчи ташкилот томонидан олиб чиқиб кетил-
ганда эса юк олувчининг вакили томонидан ҳам имзоланади.

Моддий бойликлар бериб юборилгандан ва Ички наряднинг (Z-18-сон
шакл) орқа томонига қайдлар киритилгандан сўнг юк хатининг биринчи
нусхаси сақлаш участкаси бошлиғи томонидан шу куннинг ўзида ташкилот
бухгалтериясига топширилади.

Моддий бойликлар қабул қилувчи ташкилот томонидан олиб чиқилган-
да юк хатининг икки нусхаси қабул қилувчи ташкилот вакилига топшири-
лади, уларнинг бир нусхаси моддий бойликни ташкилот ҳудудидан транс-
порт воситасида олиб чиқиш учун асос (моддий рухсатнома) бўлиб хизмат
қилади ва юк жўнатувчи ташкилотнинг кўриқлаш хизмати ходимида қолди-
рилади.

Юк хатининг орқа томонига ташкилотнинг кўриқлаш хизмати ходими
томонидан транспорт воситаси чиқарилган вақт, сана, ташкилот кўриқлаш
хизмати ходимининг фамилияси, исми ёзилади ва имзоси қўйилади.

Иш куни тугаши билан юк хатлари кўриқлаш хизмати томонидан юк
жўнатувчи ташкилот бухгалтериясига рўйхат бўйича тақдим этилади.

61. Моддий бойликлар темир йўл транспорти (вагонлар, цистерналар)
билан олиб чиқиб кетилганда юк хатининг икки нусхаси (юк хатининг орқа
томонидаги имзолар билан) ҳарбий кўриқлаш оператив гуруҳ бошлиғига
(қоровулга) темир йўл вагонларини ташкилот ҳудудидан олиб чиқиш учун
берилади.

62. Бериб юборилаётган (юкланаётган) моддий бойликларни тарозида
тортишнинг натижалари ва ўринлар сони мазкур Йўриқноманинг 4-илова-
сига мувофиқ Ўлчаш қайдномасида (Z-3-сон шакл) қайд қилинади. Ўлчаш
қайдномаси юк хатини (Z-12-сон шакл) тузиш учун асос бўлиб хизмат қилади
ва унга илова қилинади.

63. Моддий бойликларни автотранспорт воситасида олиб чиқишда на-
зорат-ўтказиш пунктида юк миқдорини аниқлаш қийин ҳолатларда уларни
санаш ва тортиб кўриш қабул қилувчи ташкилотнинг вакили, моддий-жа-
вобгар шахслари ва кўриқлаш хизмати ходимлари иштирокида амалга оши-
рилади. Моддий бойликларни бериб юборишда ёпиқ автотранспорт восита-
сидан фойдаланилганда юк ортилгандан сўнг автотранспорт кўриқлаш хиз-
мати иштирокида пломбланади ва пломба бузилмаган тақдирда юк ўтказиб
юборилади.

64. Юкни автотарозида тортиш натижалари мазкур Йўриқноманинг 20-иловасига мувофиқ Автотранспорт воситаларини автотарозилардан ўтказиш журналига (Z-19-сон шакл) қайд этилади.

65. Мерниклардан ўтказиш орқали цистернага қуйишда аниқланган спиртнинг ҳажмий миқдори юк жўнатувчи ташкилот томонидан мазкур Йўриқноманинг 7-иловасига мувофиқ Спиртни юклаб жўнатиш ва қабул қилиш тўғрисидаги далолатнома (Z-6-сон шакл) билан расмийлаштирилиб, унинг икки нусхаси темир йўл юк хатига илова қилинади (далолатноманинг бир нусхаси қабул қилувчи томонидан олд томонининг ўнг қисми ва орқа томони тўлдирилгандан сўнг ташкилотга қайтарилади). Темир йўл юк хатида спиртнинг қуввати ва цистернанинг кам қуйилган баландлиги кўрсатилади.

66. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини бевосита олувчи ташкилот вакилига бериб юбориш (юклаш) Товар-моддий бойликларни олишга ишончномалар бериш ва уларни ишончномалар бўйича бериш тартиби тўғрисидаги низомга (рўйхат рақами 1245, 2003 йил 27 май) (Ўзбекистон Республикаси вазирликлари, давлат қўмиталари ва идоралари ахборотномаси, 2003 йил, 9-10-сон) мувофиқ расмийлаштирилган ишончнома асосида амалга оширилади.

67. Юк хатлари асосида сақлаш участкаси бошлиғи ички наряднинг (Z-18-сон шакл) орқа томонига тегишли қайдларни киритади.

Сақлаш участкасининг моддий-жавобгар шахси томонидан штабелдан моддий бойликлар тўғри бериб юборилганлиги текширилади ва жойлашиш чизмасига зарур ўзгартиришлар киритилади, штабел ёрлиғига тегишли белги қўйилади.

Ички наряд муддати тугаши билан сақлаш участкаси бошлиғи томонидан унинг орқа томонига амалда чиқарилган моддий бойликларнинг миқдори тўғрисида қайд киритилади ва ташкилот бухгалтериясига берилади.

68. Наряд белгиланган муддатда тўлиқ ёки қисман ижро этилгандан сўнг, шунингдек ҳисобот ойи тугаши билан (наряд бажарилиши даражасидан қатъи назар) сақлаш участкаси бошлиғи бериб юборилган моддий бойликлар миқдорини ҳисоблаб чиқиши, наряднинг олд томонидаги «Ҳақиқатда бериб юборилди» графасига тегишли қайд киритиши, уларни ўз имзоси билан тасдиқлаб, ташкилот бухгалтериясига топшириши лозим.

69. Ташкилот томонидан бериб юборилган моддий бойликлар бўйича юкланган барча вагон ва контейнерлар мазкур Йўриқноманинг 3-иловасига мувофиқ Келиб тушган ва юкланган вагон ва контейнерларни ҳисобга олиш журналида (Z-2-сон шакл) алоҳида ҳисобга олиниши керак.

5-§. Омборхоналарни тозалаш натижаларини расмийлаштириш

70. Алоҳида омборларда (резервуарларда, сақлаш хоналарида) сақланган биринчи гуруҳ моддий бойликлари тўлиқ бериб юборилгандан сўнг, омборхоналарни тозалаш ва амалдаги камомадларни, жумладан сақлаш жараёнида юз берган меъёрий йўқотишларни аниқлаш мақсадида ташкилотда

унинг раҳбари, бош ҳисобчиси, лаборатория мудир, ветеринар врач, сақлаш участкаси бошлиғидан иборат таркибда комиссия тузилади. Омборхона ва музлаткичларни тозалашга Қўмита вакиллари жалб қилинади.

Моддий бойликларни бериб юбориш ишлари тугагандан сўнг Комиссия томонидан мазкур Йўриқноманинг 21, 22, 23-иловаларига мувофиқ тозалаш далолатномалари (Z-20, Z-21, Z-22-сон шакллар) тузилади.

71. Тозалаш далолатномасини тузишдан аввал комиссия омборхонани (бўлинмалар, сақлаш хоналари, идишлар) кўриб чиқиш орқали моддий бойликлар ҳақиқатдан ҳам тўлиқ бериб юборилганлигига ишонч ҳосил қилиши зарур. Сақлаш хоналарида (омборхонада) моддий бойликларнинг қолдиғи мавжуд бўлган ҳолатларда улар саналиши ёки оғирлиги ўлчаниши, спирт мерникдан ўтказилиши, ўсимлик ёғи ўлчаш цистерналарига қуйилиши лозим. Барча идишлар (бўш идишлар ҳам) ва маҳсулот қувурлари текширилиши шарт.

72. Комиссия бухгалтерия ҳисоби китобларида моддий бойликларнинг ҳаракати бўйича ёзувларнинг тўғрилигини текшириши, бухгалтерия ва омборхона ҳисоби маълумотларини таққослаши, бериб юбориш наряди ва юк хатлари, штабел ёрликлари тўғри расмийлаштирилганлигини текшириши лозим.

73. Z-20-сон ва Z-22-сон шаклдаги далолатномалар тозалаш яқунланган куни уч нусхада тузилади ва уч кун муддат ичида ташкилот раҳбари томонидан кўриб чиқилади. Далолатномаларнинг икки нусхаси ташкилот раҳбарининг ҳулосаси билан биргаликда Қўмитага тегишли қарор қабул қилиниши учун юборилади.

Қўмита 10 кун муддат ичида тозалаш натижаларини кўриб чиқади ва кўриб чиқиш натижаларини тозалаш далолатномасининг бир нусхаси билан ташкилотга қайтаради.

74. Сақлашдаги табиий йўқотишларнинг белгиланган нормалари чегаравий (назорат) ҳисобланади. Омборхонани тозалаш натижасида моддий бойликларнинг ўринлари бўйича камомадлар аниқланмаган ҳолларда, моддий бойликларнинг табиий йўқотишлар нормалари чегарасидаги камомад табиий камайиш деб қаралади. Ўринлар сони бўйича камомад аниқланган тақдирда ташкилот раҳбари ушбу камомад сабабини аниқлаш учун қўшимча текширув ўтказиши ва натижасини Қўмитага маълум қилади.

75. Оғирлик ёки ўринлар сони бўйича асоссиз камомад (йўқотиш) чиқиши ёки моддий бойликларнинг ортиқчалиги сабаблари ҳақида сақлаш участкаси бошлиғи томонидан тозалаш далолатномасининг орқа томонига тушунтириш ёзилади, комиссия эса тегишли ҳулоса чиқаради. Аниқланган ортиқча маҳсулот бўйича қабул қилиш далолатномаси тузилиб, бухгалтерияга тақдим этилади ва Қўмитага хабар берилади.

76. Спирт ва ўсимлик ёғи бўйича тозалаш далолатномаси ҳар бир резервуар учун алоҳида тузилади, сақлаш вақтидаги табиий йўқотишлар фақат камомад аниқланган ҳолатдагина ҳисобга олинади.

77. Спирт ва ўсимлик ёғининг сақлаш давомида юз берган камомад

табiiй йўқотишлар нормалари чегарасида бўлса, ташкилот раҳбари топшириғи билан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳисобдан чиқарилади. Сақлаш давомида юз берган табiiй йўқотишлар нормалари чегарасидаги камомад Қўмита тизимидаги ташкилотлар бўйича Қўмита томонидан, бошқа ҳолларда эса масъул сақловчи ташкилотлар томонидан қопланади (мол гўшти бундан мустасно).

78. Юзага келган камомад ва зарар бўйича ташкилот раҳбари материалларни ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга юборади ва бир вақтнинг ўзида камомад ва зарар аниқланган кундан бошлаб беш кун ичида қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда зарарни ундириб олиш чораларини кўриши лозим.

79. Масъул сақлашни амалга оширувчи ташкилотларнинг раҳбарлари томонидан имзоланган ҳисобдан чиқариш далолатномалари Қўмитага юборилади.

6-§. Музлатгични тозалаш

80. Музлатгични тозалаш ишлари амалга оширилганда мазкур Йўриқноманинг 22-иловасига мувофиқ Музлатгични тозалаш натижалари тўғрисида далолатнома (Z-21-сон шакл) расмийлаштирилади.

81. Музлатгични тозалашда музлатилган ва музлатилмаган гўшт маҳсулотлари бўйича экранли ва экрансиз сақлаш хоналари алоҳида-алоҳида тозалаб чиқилади.

82. Гўштни сақлашдаги табiiй йўқотиш нормалари унинг амалда сақланган тонна-кунларидан келиб чиққан ҳолда ҳисобланади.

83. Гўштни табiiй йўқотиш миқдорини ҳисоблашда мазкур Йўриқноманинг 24 ва 25-иловаларига мувофиқ, ҳар бир сақлаш хонаси бўйича Гўштни бухгалтерия ҳисобига олиш (миқдорий) ва табiiй йўқотишни ҳисоблаш китоби (Z-23-сон шакл) ҳамда Гўштни бухгалтерия ҳисобига олиш (миқдорий-суммавий) китоби (Z-23/1-сон шакл) юритилади.

Музлатгичга гўшт маҳсулотлари қисман эриган ҳолда келтирилса, табiiй йўқотиш нормалари ҳисоби билан бирга гўштни қайта музлатишдаги табiiй йўқотиш меъёрлари ҳисоби ҳам тузилади ва музлатгични тозалаш далолатномасига қўшиб қўйилади.

84. Мушаклар қалинлигидаги ҳарорати минус 7,9⁰ С дан минус 1,6⁰ С гача бўлган гўшт қабул қилинганда, тижорат далолатномаси тузилади. Далолатномада гўштнинг оғирлиги ва қабул қилишдаги ҳарорати кўрсатилади. Бундай ҳолларда совутилган гўшт музлатишга ўтказилганда белгиланган табiiй йўқотиш нормалари қўлланилади ва табiiй йўқотиш миқдори аниқланади. Аниқланган табiiй йўқотиш миқдори етказиб берувчининг ҳисобига ўтказилади.

Ҳарорати минус 1,5⁰ С дан юқори бўлган, тўлиқ эриган ва иккинчи марта музлатилган гўшт биринчи гуруҳга қабул қилинмайди.

Ҳарорати минус 1,5⁰ С дан юқори, тўлиқ эриган ва иккинчи марта муз-

латилган гўшт темир йўл транспортда етказиб берилганда, вақтинча сақлаш учун ажратилган алоҳида сақлаш хонасига қабул қилинади ва зудлик билан етказиб берувчига ушбу маҳсулотни қайтариш чоралари кўрилади.

85. Тозалаш далолатномалари тозалаш яқунланган куни 2 нусхада, маҳсулот камомади табиий йўқотиш нормаларидан ортиқ бўлганда эса 3 нусхада тузилади. Далолатномалар белгиланган тартибда расмийлаштирилгандан сўнг, уч кун муддат ичида ташкилот раҳбари томонидан кўриб чиқилади. Ташкилот раҳбари тозалаш ишларининг тўғрилигини назорат қилиш мақсадида далолатноманинг икки нусхасини ва ўз хулоса ҳамда таклифларини Қўмитага жўнатади.

Ташкилот томонидан табиий йўқотиш нормаларидан ортиқ бўлган камомадни қоплаш ва келгусида бундай йўқотишларнинг олдини олиш бўйича чоралар кўрилади.

86. Қўмитанинг биринчи гуруҳ моддий бойликлари билан ишловчи бўлинмаси ва бухгалтерияси ташкилотларда биринчи гуруҳ моддий бойликлари билан бўладиган барча жараёнларни, жумладан ҳисобдан чиқаришда табиий йўқотиш нормалари бўйича ҳисоб-китобларни ўтказиш ва расмийлаштириш устидан тизимли равишда назоратни амалга оширади.

III боб. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини ҳисобга олиш ва инвентаризация қилиш

87. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини ҳисобга олиш омборхона хўжалигини юритишнинг асоси ҳисобланади.

88. Сақлаш участкаси бошлиғи мазкур Йўриқноманинг 26-иловасига мувофиқ Биринчи гуруҳ моддий бойликларининг омборхона ҳисоби-китоби (Z-24-сон шакл), 27-иловасига мувофиқ Маҳсулотлар мавжудлиги, ҳаракати ва ўлчовлари китоби (Z-25-сон шакл), 28-иловасига мувофиқ Ўлчаш натижаларига кўра резервуарлардаги мавжуд спиртнинг ҳисоби (Z-26-сон шакл) асосида моддий бойликларнинг омборхона ҳисобини юритиши лозим.

89. Биринчи гуруҳ моддий бойликларининг омборхона ҳисоб-китоби (Z-24-сон шакл) рақамланган, тикилган, ташкилот раҳбари ва бош ҳисобчиси томонидан имзо қўйилган, муҳрланган ва рўйхатга олинган бўлиши керак.

90. Биринчи гуруҳ моддий бойликларининг омборхона ҳисоб-китобидан бир неча йил мобайнида фойдаланиш (тўлдирилишига кўра) мумкин. Ушбу китоб ҳар бир омборхона бўйича алоҳида юритилади, омборхонада ажратилган бўлимлар бўлса, ҳар бир бўлим учун алоҳида юритилади. Резервуарларда сақланадиган моддий бойликлар ҳисоби ҳар бир резервуар бўйича юритилади.

91. Биринчи гуруҳ моддий бойликларининг омборхона ҳисоб-китобида моддий бойликларнинг ҳаракатини қайд қилишда ва расмийлаштиришда бирламчи ҳужжатлар (қабул қилиш далолатномалари, бажарилган нарядлар, харажат юк хатлари, солиштирув инвентаризация қайдномалари ва х. к.)

асос бўлиб хизмат қилади, бунда жараёнлар ҳар бир ҳужжатда алоҳида расмийлаштирилади.

Биринчи гуруҳ моддий бойликларининг омборхона ҳисоби-китобига моддий жавобгар шахслар томонидан моддий бойликлар бериб юборилган ёки қабул қилинган куни тегишли қайдлар ёзиб қўйилади. Қайдлар аниқ ва хатосиз ёзилиши лозим. Қайдлар бўяб ёзилиши мумкин эмас. Йўл қўйилган хатоларни тўғрилаш нотўғри ёзилган матн ёки сонни ингичка чизик билан ўчириб, устидан тўғриси ёзиш орқали амалга оширилади, бунда ўчирилган ва тўғриланган матнлар кўринарли бўлиши керак. «Тўғрилаб қўйилди» ёзуви сақлаш участкаси бошлиғи (ўринбосари) имзоси остида амалга оширилади.

92. Биринчи гуруҳ моддий бойликларининг омборхона ҳисоб-китобида қолдиқлар моддий бойликлар ҳаракати бўйича ҳар бир жараёндан кейин чиқарилади. Қолдиқлар ҳар ой, чорак, йил охирида ҳам чиқарилади.

93. Биринчи гуруҳга сақлаш учун келиб тушган, бироқ ярқисиб деб топилган (вақтинча сақлаш учун қабул қилинган) моддий бойликлар Биринчи гуруҳ моддий бойликларининг омборхона ҳисоб-китобининг алоҳида қисмида ҳисобга олинади.

Мазкур моддий бойликлар номланиши, нави, ўлчами, қадоғи ва уларнинг етказиб берувчилари кесимида Биринчи гуруҳ моддий бойликларининг омборхона ҳисоб-китобининг алоҳида варақларида ҳисобга олинади, шунингдек уларга штабел ёрлиқлари ҳам очилади.

Ҳар ой якуни бўйича бухгалтерия баланси тузилгунга қадар сақлаш участкаси ходимлари томонидан штабел ёрлиқларидаги маълумотларнинг тўғрилиги текширилгандан сўнг, моддий бойликлар ҳаракати ва уларнинг ҳисобот даври охиридаги қолдиқлари тўғрисидаги бухгалтерия ҳисоби маълумотларини омборхона ҳисоби маълумотлари билан (ҳаракат амалга оширилган омборхона, музлатгич ва резервуарлар бўйича) солиштириш ишлари амалга оширилади.

Солиштириш ишлари бухгалтерия ҳисобини юритувчи ходимлар ва омборхона ҳисобини юритувчи моддий жавобгар шахслар иштирокида амалга оширилади.

Солиштириш натижалари далолатнома (моддий бойликлар қолдиқлари борлиги кўрсатилмайди) билан расмийлаштирилиб, ҳисоб маълумотларини текширган шахслар ва ташкилот бош ҳисобчиси томонидан имзоланади. Омборхона ҳисоб-китобидаги қолдиқлар бухгалтерия ходими томонидан тасдиқланади.

Солиштириш далолатномасида ҳисоб маълумотларидаги тафовутлар, уларнинг келиб чиқиш сабаблари ва уларни тўғрилаш тартиби кўрсатилади. Тафовутлар ойлик баланс тузилгунга қадар тўлиқ бартараф этилиши лозим.

94. Резервуарлардаги ўсимлик ёғи, спирт ва нефть маҳсулотларининг сақланиши ва амалда мавжудлиги устидан назорат қилиш, шунингдек уларнинг нормадан ортиқ йўқотишлари ва камомадининг олдини олиш мақсадида моддий жавобгар шахслар томонидан назорат ўлчовлари ўтказилади (резервуарлардаги ўсимлик ёғи қуюқлашиб қолган ҳолатдан ташқари) ҳамда ўлчов натижалари Маҳсулотлар мавжудлиги, ҳаракати ва ўлчовлари китобига

(Z-25-сон шакл) киритилади. Ўлчов натижалари ва ҳисоб маълумотлари ўрта-сида фарқлар аниқланганда зудлик билан бу тафовутларнинг сабаблари аниқланади ва уларни бартараф қилиш учун тегишли чоралар кўрилади.

95. Биринчи гуруҳ моддий бойликларининг миқдорий сақланишини инвентаризация қилиш Ўзбекистон Республикаси бухгалтерия ҳисоби миллий стандарти «Инвентаризацияни ташкил этиш ва ўтказиш»га (19-сон БХМС) (рўйхат рақами 833, 1999 йил 2 ноябрь) мувофиқ санаш, тарозида тортиш ва ўлчаш орқали амалга оширилади.

96. Тортиш имконияти мавжуд бўлмаган моддий бойликларнинг миқдорини ўлчашда назарий ҳисоб-китобдан фойдаланишга рухсат берилади.

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини инвентаризациядан ўтказиш натижасида аниқланган ортиқчалик ёки камомад қайта навларга ажратилмайди.

97. Биринчи гуруҳ моддий бойликларини инвентаризация қилиш бўйича расмийлаштирилган далолатнома ва унга илова қилинган ҳужжатлар уч кун ичида Қўмигага юборилади.

IV боб. Яқуний қоида

98. Мазкур Йўриқнома Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлиги, «Ўзбекистон темир йўллари» Давлат-акциядорлик темир йўл компанияси, Ўзбекистон автомобиль ва дарё транспорти агентлиги билан келишилган.

Соғлиқни сақлаш вазирли

А. АЛИМОВ

2013 йил 21 июнь

*Ўзбекистон стандартлаштириш,
метрология ва сертификатлаштириш
агентлиги Бош директори*

А. КУРБАНОВ

2013 йил 21 июнь

*«Ўзбекистон темир йўллари»
давлат-акциядорлик
компанияси бошқаруви раиси*

А. РАМАТОВ

2013 йил 21 июнь

*Ўзбекистон автомобиль ва дарё
транспорти агентлиги бошлиғи*

А. АБДУВАЛИЕВ

2013 йил 21 июнь

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
1-ИЛОВА

(Z-1-сон шакл)

**Цистернада ташишда спирт сақланишининг
ҲИСОБИ _____-сон**

20__ й. «__» _____ ги _____-сон юк хати бўйича

20__ й. «__» _____ ги _____-сон далолатнома

(етказиб берувчи номи)

Маълумотлари бўйича

Юк жўнатувчи

Юк қабул қилувчи

Цистерна тури _____

Қопқоқ баландлиги _____

Қуйилмаган қисми _____

Спирт қуввати _____

Спирт ҳарорати _____

Жўнатувчининг маълумотига кўра _____ см. қуйилмаган цистернадаги спиртнинг ҳажми _____ декалитрни ташкил қилади.

Қабул қилувчининг маълумотига кўра _____ см. қуйилмаган цистернадаги спиртнинг ҳажми _____ декалитрни ташкил қилади.
Жўнатувчи ва қабул қилувчи маълумотлари орасидаги фарқ _____ декалитрни ташкил қилади.

Ҳаво ҳарорати _____ °С дан _____ °С гача ўзгаришидан ҳажм кўпайди _____ декалитр
камайди _____

Йўлдаги табиий йўқотишлар _____ декалитр.

Камомад _____ декалитр.

Ошиқ _____

Ёки сувсиз спиртда _____ дал
_____ сўм _____ тийин қийматда

(сумма, ёзув билан)

Сақлаш участкаси бошлиғи _____
(Ф.И.О., имзо)

Лаборатория мудирини _____
(Ф.И.О., имзо)

Бош ҳисобчи (бош ҳисобчи ўринбосари) _____
(Ф.И.О., имзо)

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда хужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
2-ИЛОВА

Оғирлик фарқидаги тафовутлар ҳисоб-китоби НАМУНАЛАРИ

Мисол: Етказиб берувчининг хужжатларига кўра келтирилган ўсимлик ёғи цистернасининг брутто оғирлиги 80 тонна, идиш оғирлиги 20 тонна, нетто оғирлиги эса 60 тоннани ташкил қилади.

Биринчи вариант: Цистернани вагон тарозисида тортишда унинг брутто оғирлиги 79,988 тоннани, яъни юк хужжатида кўрсатилган оғирлигидан фарқ қилиб камомад 12 кг ни ташкил қилди. Нетто оғирлигига нисбатан маҳсулотнинг йўлдаги табиий йўқотиш нормаси (0,02 фоиз) қуйидагидан иборат:

$$(60 \times 0,02) / 100 = 0,012 \text{ тонна ёки } 12 \text{ кг}$$

Оғирликдаги амалда аниқланган тафовут етказиб берувчининг табиий йўқотиш нормаси чегарасида бўлганлиги сабабли камомад сифатида қаралмайди ва тортиб олинган 59,988 тонна маҳсулот биринчи гуруҳга кирим қилинади. Аниқланган 12 кг лик тафовут етказиб берувчининг ҳисобидан рўйхатдан чиқарилади.

Иккинчи вариант: Цистернани вагон тарозиларида ўлчашда унинг брутто оғирлиги 79,950 тоннани, яъни тортишда аниқланган оғирлик етказиб берувчи хужжатларида кўрсатилган маълумотдан 50 кг кам миқдорни (камомад) ташкил қилди.

Маҳсулотни ташишдаги аниқланган табиий йўқотиш нормаси — 12 кг, брутто оғирлигига нисбатан тарози кўрсаткичларидаги тафовутлар меъёри ($\pm 0,1$ фоиз) эса қуйидагини ташкил қилади:

$$(80 \times 0,1) / 100 = 0,08 \text{ тонна ёки } 80 \text{ кг}$$

Йўлдаги табиий йўқотиш нормаси ва тарози тафовутлари йиғиндиси эса (12 кг + 80 кг) = 92 кг га тенг.

Маҳсулотнинг оғирлигини ўлчашдаги оғирлик камомади 50 кг ни ташкил этганини ва тарози кўрсаткичидаги ҳақиқий тафовут 38 кг ташкил эканлигини инобатга олсак (50 — 12), яъни оғирлик тафовутлари чегарасида — маҳсулот етказиб берувчининг маълумотларига кўра табиий йўқотиш нормаси айирилган ҳолда қабул қилинади (59,988 тонна), қабул қилиш далолатномасида эса маҳсулотнинг ҳақиқий оғирлигига 38 кг оғирлик тафовути қўшилганлиги тўғрисида қайд қилинади.

Учинчи вариант: Цистернани вагон тарозисида ўлчашда унинг брутто оғирлиги 79,750 тоннани ташкил этди, яъни аниқланган оғирлик етказиб берувчининг хужжатларида кўрсатилган миқдордан 250 кг га кам эканини кўрсатди.

Ҳисоблашларга кўра йўлдаги табиий йўқотиш нормаси — 12 кг, тарози тафовутлари меъёри — 80 кг, бу меъёрларнинг йиғиндиси эса — 92 кг Демак, қабул қилувчи томонидан аниқланган оғирлик тафовути (250 кг) йўлдаги табиий йўқотиш нормаси ва тарози тафовутлари меъёрларининг йиғиндисидан (92 кг) ошиқ. Маҳсулотни қабул қилувчи ўлчаганда аниқланган амалдаги оғирлик бўйича кирим қилиш керак (59,750 тонна), камомад эса етказиб берувчи ҳисобига ҳисобдан чиқарилади.

Бир вақтнинг ўзида моддий бойликларнинг табиий йўқотиш нормасидан ошиб кетган қисмига (250 кг – 12 кг = 238 кг) тижорат далолатномаси тузилади.

Тўртинчи вариант: Цистернани вагон тарозисида ўлчаш жараёнида: брутто — 80,02 тоннани ташкил этди, яъни тарозида тортилгандаги оғирлик етказиб берувчининг хужжатларида кўрсатилган оғирлигидан 20 кг га кўп чиқди. Бунда кўрсатилган фарқ оғирлик тафовутлари (80 кг) доирасидан чиқиб кетмаганлиги учун маҳсулот етказиб берувчи маълумотлари бўйича 60 тонна қилиб кирим қилинади.

Бешинчи вариант: Моддий бойликларни вагон тарозисида тортилганда унинг брутто оғирлиги 80,5 тоннани ташкил қилди. Бундаги тафовут белгиланган оғирлик тафовутларидан ошиб кетганлиги сабабли маҳсулотни тортишда аниқланган оғирлиги (60,5 тонна) бўйича кирим қилиниши керак.

Изоҳ: табиий йўқотиш деганда моддий бойликларнинг қуриши, оқиб кетиши, буғланиши, сочилиши, идишга шимилиши натижасида дастлабки оғирлигини йўқотиши тушунилади (бу йўқотишларнинг катталиги фоиз ҳисобида меъёрлаштирилган). Шикастланиш ва брак бўлишдан бўлган йўқотишлар бу меъёрга киритилмайди.

Ташишда ўрнатилган табиий йўқотиш нормалари юк топшириладиган пайтда ҳақиқатдан ҳам оғирликда камомад аниқланган ҳолатдагина қўлланилиши мумкин.

Бутун ўринлар камомади ва алоҳида шикастланган ўринлардаги оғирлик камомадини қоплашда бутун юкни етказиб берилган юк учун ҳисобланган юкнинг табиий йўқотиш нормаси ҳисобига беркитишга йўл қўйилмайди.

Соз идишли ва донали юклар ўрин ҳисобига тегишли ҳолатларда берилади, юк оғирлиги фақат шикастланган ўринларда текширилади. Бундай ҳолларда текширилмаган ва камомад аниқланмаган соз ўринлардан йўқотиш меъёрини ҳисоблашга йўл қўйилмайди.

Агар юкни топширишда юкнинг нетто оғирлиги текшириладиган бўлса, табиий йўқотиш нормаси шикаст етмаган юклар оғирлигидан алоҳида равишда шикастланган ўринлардаги юк оғирлигидан ҳисоблаш лозим.

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул
сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни
расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш
тартиби тўғрисидаги йўриқномага
3-ИЛОВА

30 (582)-сон

(Z-2-сон шакл)

**Келиб тушган ва юкланган вагон ва контейнерларни ҳисобга олиш
ЖУРНАЛИ**

Т/р	Вагон, контейнернинг келиб тушиш, юклаш санаси, вақти	Вагон, контейнер рақами	Т/й юк хати рақами	Жўнатиш ёки етиб бориш станцияси	Моддий бойликлар номи	Оғирлиги			Оғирлик ўлчашни амалга оширган шахс Ф.И.О., имзоси
						брутто	идиш	нетто	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

393-модда

— 70 —

30 (582)-сон

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
4-ИЛОВА

(Z-3-сон шакл)

20 ____ й. « ____ » _____

ЎЛЧАШ ҚАЙДНОМАСИ

келиб тушган
бериб юборилган моддий бойликлар учун

Келиб тушди _____
Бериб _____ (моддий бойликларнинг номи)
юборилди _____
Идиш тури _____

Юк жўнатувчи _____
Юкни қабул қилувчи _____
Жўнаб кетиш станцияси _____
Етиб бориш станцияси _____

Вагон _____ рақами _____ Темир йўл юк хати рақами _____
Контейнер _____

Амалда Қабул қилинди
Бериб юборилди _____

Тарозилар тортишдан олдин текширилган _____
(Ф.И.О., имзо)

Харақатланиш механизми рақами	Миқдори (ўрин-дона)	Оғирлик кг да			Харақатланиш механизм рақами	Миқдори (ўрин-дона)	Оғирлик кг да			
		Умумий	Харақатланиш механизми	Нетто/брутто			Умумий	Харақатланиш механизми	Нетто/брутто	

Жами ўрин _____ Умумий нетто _____ кг.
дона _____ оғирлиги брутто _____
(сўз билан)

(маҳсулотни қабул қилган ва бериб юборган шахсларнинг Ф.И.О., имзоси)

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
5-ИЛОВА

30 (582)-сон

«ТАСДИҚЛАЙМАН»

(Z-4-сон шакл)

Ташкилот раҳбари

20__ й. «__» _____.

**Биринчи гуруҳ моддий бойликларини
ҚАБУЛ ҚИЛИШ ДАЛОЛАТНОМАСИ _____-сон**

Юк жўнатувчи
(етказиб берувчи)

Жўнатиш станцияси

Омборхона рақами _____ Бўлинма рақами _____ Музлатиш хонаси рақами _____

Етказиб берувчи ҳисоби

Жўнатиш санаси

Келиб тушиш санаси

20__ й. «__» _____ даги

Хабарнома рақами _____ 20__ й. «__» _____ 20__ й. «__» _____.

Маҳсулотларнинг (моддий бойликларнинг) номи, маркаси, нави, ўлчами, қадоқланиши, ишлаб чиқарилган санаси ва бошқа кўрсаткичлари; идиш тури; ГОСТ	Темир йўл юк хати рақами	вагон (контейнер) рақами	Нархи	Етказиб берувчи ҳужжати бўйича		Амалда келиб тушди						Камомад		Ошиқча			
				Ўринлар	сонини ёки нетто оғирлиги	биринчи гуруҳга қабул қилинди			яроқсизга чиқарилди			миқдори	сумма	миқдори	сумма	миқдори	сумма
						миқдори		сумма	миқдори		сумма						
						Ўринлар	сонини ёки нетто оғирлиги		Ўринлар	сонини ёки нетто оғирлиги							

— 71 —

393-модда

Z-4 шакlining орқа томони

Маҳсулотларнинг (моддий бойликларнинг) ва идишнинг сифат кўрсаткичлари ҳақида хулоса: _____

Алоҳида белгилари (идиш тоифаси ва б.) _____

Қабул қилиш далолатномасида кўрсатилган миқдордаги биринчи гуруҳ маҳсулотларни (моддий бойликларни) масъулиятли сақлашга қабул қилди: _____

Сақлаш участкаси бошлиғи _____
(Ф.И.О., имзо)

Қабул қилишда қатнашди:

Лаборатория мудири _____
(Ф.И.О., имзо)

Муҳандис-технолог _____
(Ф.И.О., имзо)

Ветеринар врач _____
(Ф.И.О., имзо)

Далолатномани текширди:

Бош ҳисобчи (бош ҳисобчи ўринбосари) _____ Етказиб берувчининг вакили _____
(имзо) (Ф.И.О., им зо)

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
6-ИЛОВА

(Z-5-сон шакл)

Бир сутка ичида
Қўмигага жўнатилади

(масъул сақловчининг номи ва манзили)

**Моддий бойликларини янгилаш тўғрисидаги
ДАЛОЛАТНОМА _____-сон**
(вақтдаги узилишларсиз)

20__ й. «__» _____

Биз, қуйида имзо чекувчилар, _____
(ташкилот раҳбари, фамилияси, исми, отасининг исми)

бош ҳисобчи _____
(фамилияси, исми, отасининг исми)

Сифат бўйича мутахассис _____
(лавозими, фамилияси, исми, отасининг исми)

ва моддий жавобгар шахс _____
(лавозими, фамилияси, исми, отасининг исми)

Қуйидаги моддий бойликларни биринчи гуруҳга қабул қилдик ва янгилаш тартибида биринчи гуруҳдан чиқардик (вақт бўйича узилишларсиз):

Маҳсулотларнинг номи, тури, нави, маркази, ўлчами, қадоғи ва бошқа кўрсаткичлари, идиш номи ва кўриниши	Миқдори		Баҳоси	
	Ўринлар сони	нетто оғирлиги да	нархи	сумма
ёки миқдори да				
А. Янгилаш тартибида биринчи гуруҳга қабул қилинди (қайси омборхона, бўлинма, музлатиш хонаси, резервуар сифимга қабул қилинганлиги тўлиқ акс эттирилади)				

Маҳсулотларнинг номи, тури, нави, маркази, ўлчами, қадоғи ва бошқа кўрсаткичлари, идиш номи ва кўриниши	Маҳсулотлар миқдори		Маҳсулотлар баҳоси	
	ўринлар сони	нетто оғирлиги ёки миқдори	нархи	сумма
Б. Янгиланиш тартибида қабул қилинганлар ўрнига биринчи гуруҳдан чиқарилди (қайси омборхона, бўлинма, музлатиш хонаси, резервуар сифидан чиқарилганлиги тўлиқ акс эттирилади)				

Янгилаш тартибида биринчи гуруҳга қабул қилинган маҳсулотларнинг сифат ҳолати ва идиши:

Янгилаш сабаблари ва асос:

Мазкур далолатнома бўйича биринчи гуруҳ моддий бойликларини қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ тегишли ҳолат ва бутликда, Қўмитанинг нарядларисиз уларни ишлатмаслик асосида сақлаш мажбуриятини оламиз.

Масъулиятли сақлашга қабул қилинган биринчи гуруҳ моддий бойликларини сақлаш қоидаларини бузиш, уларнинг айниши, сифати пасайиши, шунингдек улар дахлсизлиги бузилиши юзасидан белгиланган тартибда жавобгарликни ўз зиммамизга оламиз.

ИЛОВА: _____
(сифат бўйича ҳужжатлар, ўлчаш далолатномалари ва б.)

Ташкилот раҳбари _____,
(Ф.И.О., имзо)

Бош ҳисобчи _____,
(Ф.И.О., имзо)

Сифат бўйича мутахассис _____,
(лавозими, Ф.И.О., имзо)

Моддий жавобгар шахс _____,
(лавозими, Ф.И.О., имзо)

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
7-ИЛОВА

30 (582)-сон

**Спиртни юклаб жўнатиш ва қабул қилиш тўғрисидаги
ДАЛОЛАТНОМА _____-сон**

(Z-6-сон шакл)

20__ й. «__» _____

_____ (жўнатувчи ташкилотнинг номи ва манзили)

_____ бекатдан (пунктдан)
_____ бекатига (пунктга),
_____ манзилига,
_____ жадвали бўйича аниқланган,
_____ дал миқдорида, вазни _____ кг бўлган
спиртнинг _____ нави юборилган.
Спирт _____-сонли цистернасига юкланган
_____ рақамли хати билан юборилган
_____ юклаш штампи билан

Цистерна пломбаланган «__» _____
аниқ изли пломбалар билан _____

Куйидаги жойларда _____
Цистерна тури _____ цистерна қалпоғи баландлиги
_____ см кам қўйилганлик баландлигини
_____ см цистернадаги спирт ҳарорати _____

20__ й. «__» _____

Қабул қилинди _____

Юборилган

Юк хати рақами _____ куйида кўрсатилган спирт миқдори _____
_____ -сонли цистернасида
Юборувчи томонидан цистерналарга қўйилган таъминот белгилари

Цистернанинг созлиги _____

кам қўйилганлик баландлигини _____ см. цистернадаги спирт
ҳарорати _____
20__ й. «__» _____ даги _____ -сонли тижорат
далолатномаси тузилди.

Спиртни қуйишни бошлаш вақти _____
Спиртни қуйишни тугатиш вақти _____
Келган цистернадан _____

_____ намунадаги спирт _____
_____ литр миқдорда танлаб олиниб, _____ пломбаланди

— 75 —

393-модда

Z-6-сон шаклининг давоми (2 бет)

393-модда

— 76 —

30 (582)-сон

Юклар жўнатишда спирт миқдорини аниқлаш кўрсаткичлари

Мерниклардан ўтказишда аниқланган спиртнинг ҳажми _____ дал

Мерникларнинг ҳажмий ўзгаришини тузатиш _____ дал

Тузатишларни инobatга олган ҳолда спиртнинг ҳажми _____ дал

Мерниклардаги спиртнинг ўртача ҳарорати _____ °C

Ўртача намуна олишда спирт ўлчагичининг _____ бўлинишда ботилиши

Стакандаги спирт ҳарорати _____ °C

Ҳажми бўйича концентрацияси _____ %

Сувсиз спиртнинг ҳажмий миқдорини кўпайтирувчиси _____

Жами сувсиз спирт (ҳажм Ч кўпайтирувчи) _____ дал

Қабул қилишда спирт миқдорини аниқлаш кўрсаткичлари

Мерниклардан ўтказишда аниқланган спиртнинг ҳажми _____ дал

Мерникларнинг ҳажмий ўзгаришини тузатиш _____ дал

Тузатишларни инobatга олган ҳолда спиртнинг ҳажми _____ дал

Мерниклардаги спиртнинг ўртача ҳарорати _____ °C

Ўртача намуна олишда спирт ўлчагичининг _____ бўлинишда ботилиши

Стакандаги спирт ҳарорати _____ °C

Ҳажми бўйича концентрацияси _____ %

Сувсиз спиртнинг ҳажмий миқдорини кўпайтирувчиси _____

Жами сувсиз спирт (ҳажм Ч кўпайтирувчи) _____ дал

<p align="center">Спиртни қўйишни амалга оширган шахсларнинг лавозими, имзоси ва Ф.И.О.:</p> <p>1. _____</p> <p>2. _____</p> <p>3. _____</p> <p>4. _____</p> <p>Ташкилот раҳбари _____</p> <p>Бош ҳисобчи _____</p>	<p align="center">Спиртни қабул қилишни амалга оширган шахсларнинг лавозими, имзоси ва Ф.И.О.:</p> <p>1. _____</p> <p>2. _____</p> <p>3. _____</p> <p>4. _____</p> <p>Ташкилот раҳбари _____</p> <p>Бош ҳисобчи _____</p>
--	--

**Юклаш ва қабул қилиш жараёнлари ва спиртнинг рухсат берилган чегаралардаги
йўқотилишлар меъёрлари тўғрисида
МАЪЛУМОТ**

Жараёнларнинг номи	Бошқа жойга қуйиш (жойини ўзгартириш)	Қуйиш санаси	Миқдор дал	Рухсат берилган юқори чегарадаги йўқотишлар меъёри	
				литр ёки фоизда	сувсиз спирт дал
а) Юклашда (юборувчи томонидан тўлдирилади):					
1. Спиртни спирт сақлаш омборлари мерникларидан _____ га қуйиш _____					
2. Спиртни _____ да ташиш _____	«__» км				
3. Спиртни _____ дан қуйиш _____	«__» кун				
4. Спиртни _____ да сақлаш _____	«__» кун				
5. Спиртни _____ дан _____ цистернага қуйиш _____					
Жами _____					

Спирт сақлаш омбори мудир

Бош ҳисобчи

Экспедитор

б) Қабул қилишда (қабул қилувчи томонидан тўлдирилади):					
1. Йўлда _____	«__» кун				
2. Спиртни цистернадан мерникларга қуйиш _____					
3. Мерниклардан _____ га қуйиш _____					
4. Ташиш _____					
5. _____ дан спирт сақлаш омборлари мерникларига қуйиш _____	«__» км				
Жами _____					

Спирт сақлаш омбори мудир

Бош ҳисобчи

Экспедитор

Z-6-сон шаклининг давоми (4 бет)

393-модда

Юқланган ва қабул қилинган спирт миқдоридagi фарқ _____ дал сувсиз спиртни ташкил қилади.

Ундан:

- а) қабул қилувчи томонидан йўқотишлар меъёри доирасида қабул қилингани _____ дал;
- б) етказиб берувчи ҳисобига ёзилгани _____ дал;
- в) тижорат далолатномасига асосан темир йўл ёки юк ташиш ташкилоти ҳисобига ёзилгани _____ дал;
- г) қабул қилишда ортиқча чиққан спирт _____ дал.

Қабул қилишда _____ дал сувсиз спирт миқдорини омбор мудирини _____ (Ф.И.О.)

_____ сақлашга қабул қилди _____ (ИМЗО)

Спиртнинг меъёрдан ортиқ табиий йўқотилиши ёки унинг ортиқлиги сабаблари бўйича текширишни амалга оширган шахсларнинг хулосаси _____

ИМЗОЛАР:

Қабул қилувчи ташкилот раҳбарининг фармойиши

ИМЗО

— 78 —

30 (582)-сон

30 (582)-сон

— 79 —

393-модда

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
8-ИЛОВА

(Z-7-сон шакл)

Ташкилот _____

20__ й. «__» _____.

Бериб юборишга рухсат бераман _____
(Ф.И.О., имзо)

Ю К Х А Т И _____-сон

20__ й «__» _____даги _____-сон нарядга мувофиқ _____-сон резервуардан _____ цистерналарда бериб юборилди
(номи, манзили, кимга, қаердан)

(спирт нави)

20 °C 0 даги зичлиги _____ Бериб юбориш вақти _____

Т/р	Юк хати	Цистерна	Цистерналар гури	Қуйиш (мм)	Ҳажм (литр)	Ҳарорат. °C да	Аниқл. зичлиги	Миқдори (кг)
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								

Иловалар:

1. Сифат паспорти _____ нусхада. Ташкилот бухгалтерияси учун:
2. Т/й юк хати қвитанцияси _____
3. 20__ й. «__» _____даги _____-сон ишончнома

Бериб юбордим (топширдим):

сақлаш участкаси бошлиғи ўринбосари _____
(имзо, Ф.И.О.)

Текширилди:

Сақлаш участкаси бошлиғи _____
(имзо, Ф.И.О.)

Жойида олдим (қабул қилдим), сифат ва миқдор бўйича шикоятим йўқ: _____

(имзо, Ф.И.О.)

Текширилди: бош ҳисобчи (ўринбосари) _____

(имзо, Ф.И.О.)

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага 9-ИЛОВА

(Z-8-сон шакл)

«ТАСДИҚЛАЙМАН»
Ташкилот раҳбари

20__ й. «__» _____

**Моддий бойликни қабул қилишда аниқланган миқдорий ва сифат тафовути тўғрисидаги
ДАЛОЛАТНОМА _____-сон**

Маҳсулот
материал

Қабул қилиш жойи Маҳсулот ва далолатномани тузишда _____
материал

Қабул қилиш бошланди яқунланди _____ яқунланди _____

Қабул қилишда иштирок этган шахслар Маҳсулот ва далолатномани тузишда: _____
Материал

Фамилияси, исми ва отасининг исми	Эгаллаган лавозими	Қабул қилишда участка вакилининг ваколатлари тўғрисидаги ҳужжат санаси ва рақами	Изоҳ (қабул қилишда иштирок этган шахслар қабул қилиш қоидалари билан таништирилганини кўрсатиб ўтиш керак)

Жўнатувчининг номи ва манзили _____
 Ишлаб чиқарувчининг _____ Етказиб берувчининг _____
 Етказиб берувчининг ҳисоб-фактураси _____-сон 20__ й. _____ Сифатни тасдиқловчи _____ Маҳсулот 20__ й. _____-сон
 ҳужжат _____ Материал _____
 20__ й. _____-сон Транспорт юк хати _____ Вагон _____-сон
 Жўнатиш станцияси ва санаси 20__ й. «__» _____
 Келиб тушиш станцияси ва санаси 20__ й. «__» _____
 Транспорт ташкilotи томонидан юк берилиш вақти 20__ й. «__» _____
 Вагонни (контейнерни, автофургонни ва б.ни) очиш вақти 20__ й. «__» _____
 _____ маҳсулот _____ Қабул қилувчи омбухонасига келиб тушди 20__ й. «__» _____
 _____ материал _____

	Етказиб берувчи ҳужжатларига кўра (кг)	Жўнаш станцияси ҳужжатларига кўра (кг)	Етиб келиш станцияси ҳужжатларига кўра (кг)
брутто оғирлиги			

_____сонли Тижорат далолатномаси (транспорт ташкilotи далолатномаси) 20__ й. «__» _____ да тузилди
 Маҳсулотни сақлаш шароитлари у очилгунга қадар _____
 Далолатнома тузилган пайтда идиш ва ўрамнинг ҳолати _____
 Идишнинг тўлдирилиш даражаси _____ 20__ й. «__» _____ да идиш очилди
 Идиш маркировкаси ва унинг транспорт юк хати маълумотлари билан мувофиқлиги _____

Z-8-сон шаклнинг давоми (3-бет)

Сифат ва бошқа дефектларнинг изоҳи _____

Камомад, сифат ва бошқа камчиликларни тасдиқлаш учун далолатномада кўрсатилиши керак бўлган бошқа маълумотлар (қабул қилишда иштирок этган кишилар фикрларига кўра)

---ни қабул _____ маҳсулотни _____ аниқланди:
қилишда _____ материални _____

Прейскурант бўйича тартиб рақами	Камомад аниқланган ўринлар, барча ўринлар рақамлари аниқланган, трафарет бўйича	Ўлчов бирлиги	Етказиб берувчининг ҳужжатлари бўйича				Амалда аниқланган				Камомад		Ортиқчалик		Дефектларни қисқача изоҳлаш	Нархнинг камайтирилган қисми		
			нави	миқдори	баҳоси	суммаси	нави	миқдори	баҳоси	суммаси	нави	миқдори	баҳоси	суммаси		фойз	сумма	

Қабул қилишда иштирок этган кишилар _____ маҳсулот _____ ва далолатнома тузишда: _____
_____ материал _____

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
10-ИЛОВА

(Z-9-сон шакл)

30 (582)-сон

ТАШКИЛОТ

«ТАСДИҚЛАЙМАН»
Ташкилот раҳбари

20__ й «__» _____

_____ (маҳсулот номи) Музлатиш хонасида
моддий бойлик қабул қилишда аниқланган миқдорий ва сифат тафовути тўғрисида
ДАЛОЛАТНОМА

Далолатнома тузиш жойи _____
Комиссия таркиби _____
(лавозими, Ф.И.О.)

Номи ва манзили _____
(юк қабул қилувчи)

(етказиб берувчи)

(юк жўнатувчи)

Юкларга асос: _____-сон наряд
Етказиб берувчининг ҳисоб-фактураси рақами _____ 20__ й. «__» _____
рефрижераторли вагон (контейнер) рақами _____, 20__ й. «__» _____
юк хати рақами _____ 20__ й. «__» _____
Жўнаш станцияси _____ келиб тушиш станцияси _____
Маҳсулот тайинланган станцияга етиб келди 20__ й. «__» _____
Маҳсулот ташкилотнинг музлатгичига 20__ й. «__» _____ да келиб тушди.
Брутто оғирлиги: етказиб берувчи ҳужжатларига кўра _____ кг; жўнаш станцияси _____ кг;

— 83 —

393-модда

Z-9-сон шаклнинг орқа томони (2-бет)

393-модда

Етиб келиш станцияси _____ кг. Тижорат далолатномаси рақами _____ -сон билан 20 ____ й. « ____ » _____ да тузилди

Маҳсулот текшириш учун музлатгичда тақдим қилинди _____ Ўралган _____ ҳолда.
ўралмаган

Вагон (контейнер) рефрижератори ўтган масофаси меъёрда _____ сутка; амалда _____ сутка.
 Вагон (контейнер) рефрижераторида, уни очгандаги ҳарорат _____; маҳсулотда _____; юклашда _____; келиб тушишда _____
 Сақлаш шартлари: маҳсулот музлатгич камерасига _____ ҳарорат билан қўйилди.

Маҳсулот олувчининг музлатгичида аниқланган далолатнома тузилган маҳсулот партиясида ўрин миқдори ва оғирлиги бўйича тафовутлар	Ўрин миқдори	Брутто, кг	Идиш, кг	Нетто, кг
Етказиб берувчи ҳисоби бўйича _____				
Амалда келиб тушди _____				
Камомад (оргиқчалик)				

1. Далолатнома тузилаётган пайтда идишнинг ҳолати ва унинг тўлдирилиш даражаси _____

2. Идиш маркировкаси ва белгиланган амалдаги меъёрий ҳужжатларга мувофиқлиги _____

— 84 —

30 (582)-сон

3. Сифат ва бошқа камчиликлар (дефект)нинг батафсил изоҳи _____

Далолатномада кўрсатилган маҳсулотни вақтинча сақлаш учун қабул қилдик:

Сақлаш участкаси бошлиғи: _____
Сақлаш участкаси бошлиғи ўринбосари: _____

Хулоса _____

(Ф.И.О., лавозими ва имзо)

(Ф.И.О., лавозими ва имзо)

(Ф.И.О., лавозими ва имзо)

(Ф.И.О., лавозими ва имзо)

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул
сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни
расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш
тартиби тўғрисидаги йўриқномага
11-ИЛОВА

393-модда

(Z-10-сон шакл)

МАХФИЙ
(тўлдирилганда)

_____ -сон **МОДДИЙ (ШТАБЕЛ) ЁРЛИҒИ**
(саноат маҳсулотлари учун)

Омбор рақами _____ Бўлинма рақами _____
Етказиб берувчи (ишлаб чиқарувчи) _____

Моддий бойликлар номи	Маркаси	Ўлчами	Нави	Қадоғи	О'z DST, ГОСТ

Сана		Қабул қилиш далолатно- маси (юк хати) рақами	Вагон (контейнер рақами)	Қабул қилинди		Бериб юборилди		Қолдиқ		Етказиб берувчи сертификати, уни сақлаш жойи (сертификат рақами, варақлар ва б.)
ишлаб чиқариш	келиб тушиш ва бериб юбориш			ўрин миқдори	оғирлиги	ўрин миқдори	оғирлиги	ўрин миқдори	оғирлиги	

— 86 —

30 (582)-сон

Моддий бойликлар, идишлар ҳолатини сифат ва миқдорий жиҳатдан текшириш ва уларнинг миқдорини кўрсатган ҳолда тузатиш ҳақида изоҳлар

Текшириш		Текшириш		Текшириш	
сана	натижа	сана	натижа	сана	натижа
	Идиш мавжудлиги				

Сақлаш участкаси бошлиғи _____ 20__ й. «__» _____
 (Ф.И.О., имзо)

Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўғрисида, 2013 й.

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
12-ИЛОВА

(Z-11-сон шакл)

МОДДИЙ (ШТАБЕЛ) ЁРЛИҒИ

(озиқ-овқат маҳсулотлари учун)

_____ -сон

Омборхона рақами _____ Бўлинма рақами _____ Камера рақами _____

(етказиб берувчи-ишлаб чиқарувчи)

Операция амалга оширилган сана	Ҳужжат рақами	Контейнер, вагон рақами	Ишлаб чиқариш санаси	Номи, нави ва қадоғи					
				кирим		чиқим		қолдиқ	
				ўрин	сони ёки оғирлиги	ўрин	сони ёки оғирлиги	ўрин	сони ёки оғирлиги

Z-11-сон шаклнинг орқа томони

Қабул қилинган моддий бойликларнинг сифат кўрсаткичлари

1. Етказиб берувчи ҳужжатга кўра _____								
2. Қабул қилишда _____								
3. Сақлашда _____ (таҳлил санаси ва рақами)								

4. Бериб юборишда _____								

Идиш ва ўрам ҳолати, унинг мавжудлиги _____

Маҳсулотни қайта ишлаш ҳақида белги
(қайта ишлаш тури ва санаси) _____

Тушириш ва тахлашни амалга оширди (ходимларнинг Ф.И.О. ва лавозими)

Сана	Наряд ёки юк хати рақами	Номи, нави ва қадоғи							
		Ўрин		Ўрин		Ўрин		Ўрин	
		сони ёки оғирлиги	сони ёки оғирлиги	сони ёки оғирлиги	сони ёки оғирлиги	сони ёки оғирлиги	сони ёки оғирлиги	сони ёки оғирлиги	сони ёки оғирлиги

Моддий бойликларнинг, идишларнинг миқдорий ҳолатини текшириш тўғрисида белгилар (назорат текширувларида ва инвентарлашда):

Сақлаш участкаси бошлиғи _____
(Ф.И.О., имзо)

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
13-ИЛОВА

393-модда

(Z-12-сон шакл)

Ташкилот _____

Бериб юборишга
рухсат бердим

(раҳбар имзоси)

20 ____ й. « ____ » _____

_____ -сон ЮК ХАТИ

Бериб юборилди (юкланди)

(қаерга, кимга)

Ким орқали _____ 20 ____ й. « ____ » _____ даги _____ -сон ишончнома бўйича
Омборхона рақами _____ бўлинма _____ музлатиш хонаси _____ ўринларнинг умумий миқдори _____
Асос: 20 ____ й. « ____ » _____ -сон наряд; 20 ____ й. « ____ » _____ -сон ички наряд.

— 90 —

Моддий бойликларнинг номи, тури, нави, маркази, ўлчами, қадоғи, ишлаб чиқарилган санаси ва бошқа кўрсаткичлари, идиш тури, аравалар, кондукторлар ва бошқа мосламалар рақами	Юк хати рақами	Вагон (автомобиль, прицеп) рақами	Ўлчов бирлиги	Миқдори			
				сони (қути, қоп, тана, ярим тана)	умумий оғирлиги ёки сони	идиш оғирлиги	соф оғирлиги ёки сони
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
Жами	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____

Бериб юбордим (топширдим):

моддий-жавобгар шахс _____

(имзо)

текширилди:

Сақлаш участкаси бошлиғи _____

(имзо)

Жойида олдим (қабул қилдим), сифат ва сон бўйича шикоятлар

йўқ: _____

(юк олувчи вакиlining Ф.И.О. ва имзоси)

текширилди:

бош ҳисобчи _____

(имзо)

30 (582)-сон

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага 14-ИЛОВА

30 (582)-сон

(Z-13-сон шакл)

**Биринчи гуруҳ моддий бойликларини бухгалтерия ҳисобига олиш
КИТОБИ**

(маҳсулот номи)		(марка, нави)	(ўлчам, кесим, қадоқ)	(асосий концентрат элемент фоиз)		(ўлчов бирлиги)		(баҳоси)	(идиш тури)	(гуруҳ)	(сақлаш жойи)		Изоҳ					
Сана (йил, ой, кун)	Т/р	Кимдан қабул қилинди ёки кимга бериб юборилди	Сифат ҳужжати рақами	Кирим				Чиким			Қолдик							
				намлик бўйича сифат кўрсаткичлари		миқдори		суммаси	намлик бўйича сифат кўрсаткичлари		миқдори			суммаси				
				фоизда	фоизда	ўриллар	нетто оғирлиги, кг		фоизда	фоизда	ўриллар	нетто оғирлиги, кг						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	

Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўғрисида, 2013 й.

393-модда

— 92 —

30 (582)-сон

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
15-ИЛОВА

(Z-14-сон шакл)

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини қайта ишлашга
_____ -сон Н А Р Я Д

20__ й. «__» _____

_____ гуруҳи бошлиғига _____

_____ -омборхона _____ -бўлинмада _____ -музлатиш хонаси _____ кун давомида қайта ишлаш

Қайта ишлаш тури	Моддий бойликларнинг номи	Миқдори	
		ўрин	сон ёки оғирлик

Ташкилот раҳбари _____
(Ф.И.О., имзо)

НАРЯДНИНГ БАЖАРИЛИШИ

20__ й. «__» _____ дан 20__ й. «__» _____ гача амалда қайта ишланди.

Қайта ишлаш тури	Моддий бойликларнинг номи	Миқдори	
		ўрин	сон ёки оғирлик

Изоҳ: _____

20__ й. «__» _____ Лаборатория мудири _____
(Ф.И.О., имзо)

Сақлаш участкаси бошлиғи _____
(Ф.И.О., имзо)

393-модда

— 94 —

30 (582)-сон

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
16-ИЛОВА

(Z-15-сон шакл)

_____ -сон **НАРЯД**

20__ й. «__» _____

Кимга _____
(масъул сақловчи ташкилот номи)

Манзил _____

Бериб юборинг (юкланг): _____
(юкни қабул қилиб олувчи ташкилот номи, манзили)

Қуйида кўрсатилган биринчи гуруҳ моддий бойликлари _____-омборхона _____ -бўлинмада _____ -музлатиш хонаси

Моддий бойликлар ва идиш номи	Нави, маркаси	Ўлчам, кесим қадоқ	Ўлчов бирлиги	Миқдори	
				ўрин	нетто оғирлиги ёки дона

Миқдори (оғирлиги ёки дона) сўз билан _____

Жўнатиш тартиби қуйидагича: биринчи гуруҳга қайтмайдиган этиб ажратиб қўйиш, янгилаш, аралаштириш, 20__ й. «__» _____ гача қарзга олиш (кераксизини ўчириш).

Жўнатишнинг алоҳида шартлари _____

Наряд 20__ й. «__» _____ гача кучга эга ва бу муддат ўтиши билан тўла ёки ижро этилмаган қисми билан биргаликда ўз кучини йўқотади.

АСОС: _____

Бериб юборишни ушбу наряднинг орқа томонида келтирилган далолатнома

30 (582)-сон

— 95 —

393-модда

шаклига кўра расмийлаштиринг ва унинг икки нусхасини махсулот жўнатилгандан кейинги кундан кечиктирмасдан Қўмитага жўнатиш.

Қўмита раҳбари _____
(имзо, Ф.И.О.)

М.Ў.

Бош ҳисобчи _____
(имзо, Ф.И.О.)

Бошқарма бошлиғи
(биринчи гуруҳ) _____
(имзо, Ф.И.О.)

Z-15-сон шаклнинг орқа томони

20__ й. «__» _____даги _____-сон нарядни бажарилиши юзасидан

ДАЛОЛАТНОМА _____-сон

20__ й. «__» _____

Биз, қуйида имзо чекувчилар, _____
(ташкилот номи, ташкилот раҳбарининг Ф.И.О.)

бош ҳисобчи _____,
(Ф.И.О.)

моддий жавобгар шахс _____,
(лавозими, Ф.И.О.)

махсус қисмдан _____,
(лавозими, Ф.И.О.)

Техник назорат бўлимидан (товаршунос) _____,
(лавозими, Ф.И.О.)

ушбу далолатномани туздик, шу ҳақдаким, Қўмитанинг 20__ й. «__» _____даги _____-сон наряди ва ташкилотнинг 20__ й. «__» _____даги _____-сон нарядига мувофиқ жавобгарлик асосида сақланаётган қуйида номи келтириладиган биринчи гуруҳ моддий бойлик-лари:

Моддий бойликлар ва идиш номи	Юк хати рақами	Нави, маркаси	Ўлчами, кесими, қадоғи	Ўлчов бирлиги	Миқдори		Суммаси	
					ўрни	нетто оғирлиги ёки дона	сўм	тийин

Миқдори (оғирлиги ёки дона) сўз билан _____

Қўшимча маълумотлар _____

Раҳбар _____ **махсус қисмдан** _____
(имзо) (лавозими ва имзо)

30 (582)-сон

— 97 —

393-модда

Бош ҳисобчи _____

(Ф.И.О., имзо)

М.Ў.

**Техник назорат
бўлимидан (товаршунос)** _____

(лавозими ва имзо)

Моддий жавобгар шахс _____

(лавозими ва имзо)

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул
сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни
расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш
тартиби тўғрисидаги йўриқномага
17-ИЛОВА

(Z-16-сон шакл)

Бир сутка муддат ичида
Қўмигага жўнатилади

(масъул сақловчининг номи ва манзили)

_____ -сон қабул қилиш далолатномаси (сақлаш мажбурияти)

20__ й. «__» _____

Биз, қуйида имзо чекувчилар, _____

(ташкилот раҳбари Ф.И.О. ва ташкилот номи)

Бош ҳисобчи _____

(Ф.И.О.)

Сифат бўйича мутахассис _____

(Ф.И.О.)

Моддий жавобгар шахс _____

(Ф.И.О.)

Жавобгарлик асосида сақлашга биринчи гуруҳга _____ тартибда
қабул қилдик _____

(жамғарилиши, янгилаш, алмаштириш, аралаштириш)

_____ га мувофиқ

(асос)

Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2013 й.

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини сақлаш қоидаларини бузиш ва сифатининг пасайишига Қўмита билан тузилган шартномага ва қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгарликни зиммамизга оламиз.

Ташкилот раҳбари _____,
(имзо, Ф.И.О.)

Бош ҳисобчи _____,
(имзо, Ф.И.О.)

Сифат бўйича мутахассис _____,
(имзо, Ф.И.О.)

Моддий жавобгар шахс _____,
(имзо, Ф.И.О.)

30 (582)-сон

— 101 —

393-модда

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
18-ИЛОВА

(Z-17-сон шакл)

«Ўздавзахира» кўмитаси

Наряднинг амал қилиш муддати
Наряд расмийлаштирилган кундан бошлаб __ кун

_____-сон **Н А Р Я Д**
20__ й. «__»_____

Кимга _____
(масъул сақловчи ташкилотнинг номи ва манзили)

Асос _____
Бериб юборинг (юкланг): _____
(юк олувчи ташкилотнинг номи ва манзили)

биринчи гуруҳдан янгилаш тартибида _____
_____-омборхона _____ -бўлинмада _____ -музлатиш хонаси

Қуйидаги моддий бойликлар:

Моддий бойликларнинг номи, тури, нави, маркази, ўлчами, кесими, қадоғи ва б. идиш тури	Ўлчов бирлиги	Миқдори		
		рақам билан	сўз билан	сумма

Кўмита раҳбари _____
М.Ў. (имзо, Ф.И.О.)

Бош ҳисобчи _____
(имзо, Ф.И.О.)

Бошқарма бошлиғи (биринчи гуруҳ) _____
(имзо, Ф.И.О.)

Изоҳ: мазкур наряд оператив ва бухгалтерия ҳисобидан бериб юборилган моддий бойликларни ҳисобдан чиқариш учун асос бўлиб хизмат қилади (барча ёки бир хил баҳодаги моддий бойликларни бериб юборишда).

393-модда

— 102 —

30 (582)-сон

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
19-ИЛОВА

(Z-18-сон шакл)

Ташкилот _____

Омборхона рақами _____ Бўлинма рақами _____ 20__ й. «__» _____

Наряднинг амал қилиш
муддати
_____ кун

_____ -сон ИЧКИ НАРЯД

Сақлаш участкаси бошлиғи _____

(Ф.И.О.)

Бериб юборинг (юкланг, кўчиринг) _____

(қардан, кимга ва қарга)

_____ -омборхона _____ -бўлинмада _____ -музлатиш хонаси _____ -резервуарда

Асос: Қўмитанинг 20__ й. «__» _____ даги _____ -сон наряди.

Номенклатура рақами	Моддий бойликларнинг номи, тури, ўлчами, маркаси, нави, қадоғи ва бошқа кўрсаткичлари	Ўлчов бирлиги	Бериб юбориш		Ҳақиқатда бериб юборилди	
			ўринлар сони	сони ёки оғирлиги	ўринлар сони	сони ёки оғирлиги

Ташкилот раҳбари _____

(Ф.И.О., имзо)

Бош ҳисобчи _____

(Ф.И.О., имзо)

Сақлаш участкаси бошлиғи _____

(Ф.И.О., имзо)

Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2013 й.

Z-18-сон шаклнинг орқа томони

НАРЯДНИНГ ИЖРОСИ

Жўнатиш санаси (ой, кун)	Чиқим юк хати рақами	Вагон рақами	Номи, тури, ўлчами, маркаси, нави, қадоғи ва бошқа кўрсаткичлари	Миқдори	
				ўринлар	сони ёки оғирлиги
	Жами _____ Наряд бўйича қолдиқ				

Сақлаш участкаси бошлиғи _____
(Ф.И.О., имзо)

Изоҳ: нефть маҳсулотларини темир йўл ёки автоцистерналарда жўнатишда «вагон рақами» графасида цистерналар миқдори кўрсатилади, «сони ёки нетто оғирлиги билан» графасида эса ўлчаш бўйича миқдор акс эттирилади. «Ўринлар» графасида «куйилди» деб кўрсатилади.

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
20-ИЛОВА

(Z-19-сон шакл)

**Автотранспорт воситаларини автотарозилардан ўтказиш
Ж У Р Н А Л И**

Т/р	Юк хати рақами	Автомобиль давлат рақами белгиси	Юк хати рақами	Тортиш вақти				Олувчи ёки етказиб берувчи	Маҳсулот номи
				автомобиль юксиз		автомобиль юк билан			
				соат	мин.	соат	мин.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Z-19-сон шаклнинг давоми

Хужжат бўйича оғирлиги (кг)		Ҳақиқатан олиб чиқиб кетилган, ёки олиб келинган (ўрин миқдори)	Ўлчов маълумотларига кўра оғирлиги (кг)			Ўлчовни амалга оширган ишчининг тилхати	Моддий бойликларни кузатиб қўйган ишчининг тилхати	Изоҳ
брутто	нетто		автомашина		товар			
			товар-сиз	товар билан				
11	12	13	14	15	16	17	18	19

Z-20-сон шаклнинг орқа томони

1. Моддий жавобгар шахснинг тушунтириши

2. Ташкилот комиссияси хулосалари

3. Ташкилот бошлиғи хулосаси

4. Қўмита хулосаси

Ихтисослаштирилган
бошқарма бошлиғи _____

(Ф.И.О., имзо)

Ихтисослаштирилган бошқарма
бош мутахассиси(технолог) _____

(Ф.И.О., имзо)

Бош ҳисобчи _____

(Ф.И.О., имзо)

Изоҳ: Инвентаризация қилиш (тозалаш) далолатномаси (Z-20-сон шакл) куйидаги тартибда тўлдирилади:

1-бандига — аввалги тозалаш (инвентарлаш) далолатномасига мувофиқ материал қолдигининг ўринлар миқдори, нетто оғирлиги (килограммларда) ва намлиги ёзилади;

2-бандига — аввалги тозалаш (инвентарлаш)дан кейин, агар инвентарлаш ўтказилмаган бўлса, омборхона тўлдирилган вақтдан бошлаб ушбу омборхонага қабул қилинган барча материалларнинг ўринлари сони, нетто оғирлиги ва ўртача тортилган намлиги (фоизларда) ёзилади;

3-бандига — ўринларнинг умумий сони, омборхонага қабул қилинган материалнинг аввалги тозалаш (инвентарлаш) далолатномасида кўрсатилган қолдиқ билан ҳисобланган нетто оғирлиги ва ўртача тортилган намлик ёзилади;

4-бандига — аввалги тозалаш (инвентарлаш)дан кейин, агар инвентарлаш ўтказилмаган бўлса, омборхона тўлдирилган вақтдан бошлаб ушбу омборхонадан бериб юборилган барча материалларнинг ўринлари миқдори, нетто оғирлиги ва ўртача тортилган намлиги ёзилади;

5-бандига — омборхонани мазкур тозалаш (инвентарлаш)да аниқланган қолдиқ материалларнинг амалдаги ўринлари сони, нетто оғирлиги ва намлиги (фоизларда) ёзилади;

6-бандига — амалдаги ўринларнинг сони, оғирлигини тортишда аниқланган барча бериб юборилган (юкланган) материалларнинг қолдиғи билан бирга нетто оғирлиги ва ўртача намлиги;

7-бандига — кирим ва чиқим ўртасида ўринлари миқдоридagi, нетто оғирлигидagi, намлик кўрсаткичлари ўртасидagi тафовутлар ёзилади;

8-бандига — чиқим ва киримда ўринлар миқдоридagi, нетто оғирликдаги, намлик кўрсаткичлари ўртасидagi тафовутлар, ортиқча материаллар зудлик билан кирим қилиниши керак;

9-бандига — барча маҳсулот партиясини қабул қилишдан аввал ёки олдинги тозалаш (инвентарлаш)дан бошлаб то омборхонадан охириги маҳсулотларни бериб юбориш (юклаш)гача, қолдиқ бўлган вазиятда уни тортишга қадар сақлашнинг ўртача давомийлиги кўрсатилади.

Моддий бойликларни сақлашнинг ўртача давомийлиги 0,1 ой аниқлигида ўлчанади, бунда 0,05 ойдан кам қиймат ташлаб юборилади, 0,05 ой ва ундан кўп қиймат эса 0,1 ой сифатида қабул қилинади.

Моддий бойликларни сақлашнинг ўртача давомийлигини аниқлаш учун ташкилот бухгалтерияси ҳисоб-китоб қилади ва унинг асосида ҳисобот даври учун материаллар бўйича қолдиқларнинг бир ойлик суммасини шу муддатда қабул қилинган материалларнинг умумий миқдорига бўлади (аввалги тозалаш ўтказилганда оғирликни ўлчаш йўли билан аниқланган материалларнинг қолдиғи қабул қилинган партия деб олинади);

10а-бандга — 9-бандида кўрсатилган ўртача сақлаш муддатини ҳисобга олган ҳолда белгиланган меъёрлар бўйича ҳисобланган маҳсулотни сақлашдаги табиий йўқотилиш;

10б-бандга — моддий бойликларни сақлашда сақланаётган маҳсулот оғирлигини (3) ўртача намликдаги фарққа (3–6) кўпайтириш орқали ҳисобланган намлик пасайишидан маҳсулот оғирлигининг камайиши. Агар маҳсулотнинг ўртача намлиги (6 бўйича ҳисобланган) 3-бандда кўрсатилган ўртача намликдан юқори бўлса, 10(б)-банд кўрсаткичлари ифодаланмайди;

11-бандга — чиқим бўйича тозаланаётган маҳсулот партияси ўртача намлиги (6) киримга (3) нисбатан кўп бўлган ҳолда тўлдирилади.

Бунда, 10а-бандида кўрсатилган табиий йўқотилиш, камайтирилиши лозим бўлган кг.даги маҳсулот миқдори ўртача тортилган намлик миқдоридаги фарқни (6 — 3) кирим (3) миқдорига кўпайтириш йўли билан ҳисобланади;

12-бандига — йўқотишлар ҳисобига ҳисобдан чиқариш керак бўлган омборхонани тозалашда амалда аниқланган камомад акс эттирилади:

12а-бандда сақлашда табиий йўқотилишнинг белгиланган меъёрларга кўра;

12б-бандда сақлашда намлик пасайишидан оғирликдаги йўқотиш ҳисобига.

Амалдаги камомадни ҳисобдан чиқариш фақат 10-банд бўйича ҳисобланган йўқотишлар чегарасидагина рухсат этилади (биринчи навбатда белгиланган меъёрларга кўра сақлашдаги табиий йўқотиш ҳисобига, қолган миқдор эса сақлашда намлик пасайиши ҳисобига).

Агар моддий бойликларни тозаланган партиясининг ўртача тортилган намлиги чиқим бўйича киримдан юқори бўлса, сақлашдаги табиий йўқотиш намлик кўпайиши натижасида 11-банд бўйича ҳисобланиб камайтирилган қийматда олинади, агар 11-банд бўйича ҳисобланган қиймат сақлашдаги табиий йўқотишдан катта бўлса (10а-бандида белгиланган меъёрга мувофиқ ҳисобланган), бу қиймат ҳисобга олинмайди.

13-бандида — 7 ва 12-бандларидаги маълумотлар ўртасидаги фарқ қўйилади.

393-модда

— 110 —

30 (582)-сон

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
22-ИЛОВА

(Z-21-сон шакл)

_____ ташкилот Музлатгични тозалаш натижалари тўғрисида
_____ -сон Д А Л О Л А Т Н О М А
(экранли, экрансиз, _____ қават, _____ -сон хона)

_____ 20__ й. _____
(номи, гўшт тўйинганлиги тоифаси)

Қуйидаги таркибдаги комиссия: ташкилот раҳбари _____
Бош ҳисобчи _____ ва ветеринар врач _____
сақлаш участкаси (Музлатгич) бошлиғи иштирокида _____
Гўшт ҳаракати бўйича жараёнларни (келиб тушиш ва бериб юбориш-юклаш)
ва унинг қолдигини текширишни амалга оширди (келиб тушиш ва бериб
юбориш-юклаш) ва белгиланди:

	Миқдори	
	ўринлар сони	нетто оғирлиги, кг
1. 20__ й. «__» _____ қайта ўлчашда аниқланган қолдиқ		
2. 20__ й. _____ дан 20__ й. _____ гача келиб тушди		
3. Жами(1+2) _____		
4. 20__ й. «__» _____ дан 20__ й. «__» _____ гача бериб юборилди (юкланди)		
5. 20__ й. «__» _____ қайта ўлчашда аниқланган қолдиқ		
6. Жами (4+5) _____		
7. Камомад (3-6) _____		
8. Ортиқчалик (6-3) _____		
9. Йўл қўйиладиган гўштнинг табиий йўқотиш нормаси, белгиланган меъёрларга кўра илова қилинадиган ҳисоб-китобларга мувофиқ: а) қайта музлатишда _____ б) сақлашда _____ Жами (а + б) _____		
10. Ҳисобдан чиқаришга йўналтирилган ҳақиқий камомад:		
11. Меъёрдан ортиқ (асоссиз) камомад қолмоқда (7 — 10)		

Ташкилот раҳбари: _____
(Ф.И.О., имзо)

Бош ҳисобчи: _____
(Ф.И.О., имзо)

Ветеринар врач: _____
(Ф.И.О., имзо)

Сақлаш участкаси
(музлатгич) бошлиғи _____
(Ф.И.О., имзо)

Z-21-сон шаклнинг орқа томони

1. Моддий жавобгар шахснинг тушунтириши: _____

2. Ташкилот комиссияси хулосалари _____

3. Ташкилот раҳбари хулосаси _____

4. Тақдим қилинган ҳужжатларини текшириш натижалари бўйича хулоса

1-бошқарма бошлиғи _____
(Ф.И.О., имзо)

1-бошқарма
бош мутахассиси (технолог) _____
(Ф.И.О., имзо)

1-бошқарма
бош мутахассиси _____
(Ф.И.О., имзо)

Бош ҳисобчи _____
(Ф.И.О., имзо)

Изоҳ: музлатгичнинг тозалаш натижалари тўғрисида далолатнома (Z-21-сон шакл) қуйидаги тартибда тўлдирилади:

1-бандида — музлатгични аввалги тозалаш (инвентарлаш) далолатномаси бўйича қолдиқ гўштнинг ўринлар сони ва килограммлардаги оғирлиги

қўйилади. Қолдиқ гўшт мавжуд бўлмаган тақдирда бу қатор устидан чизиб қўйилади;

2-бандида — аввалги тозалаш (инвентарлаш) вақтидан бошлаб музлатгичга қабул қилинган барча гўшт ўринлар сони ва оғирлиги қўйилади, агар тозалаш ўтказилмаган бўлса, музлатгичга биринчи гўшт махсулотларини қабул қилинишидан бошланади;

3-бандида — музлатгичга барча келиб тушган гўшт ўринлар сони ва оғирлиги ва аввалги тозалаш (инвентарлаш)даги қолдиғининг йиғиндиси кўрсатилади;

4-бандида — музлатгичдан барча бериб юборилган гўштнинг ўринлар сони ва оғирлиги, музлатгични юклашдан, аввалги тозалашдан (инвентарлаш) бошлаб кўрсатилади;

5-бандида — музлатгични мазкур тозалаш (инвентарлаш)да аниқланган қолдиқ гўштнинг ўринлар сони ва оғирлиги кўрсатилади;

6-бандида — музлатгичдан бериб юборилган (юкланган) гўштнинг умумий ўринлар сони ва оғирлиги ва мазкур тозалаш далолатномасидаги қолдиғининг ўринлар сони ва оғирлиги йиғиндиси кўрсатилади;

7-бандида — қабул қилиш ва бериб юборишда гўштнинг ўринлар сони ва оғирлиги ўртасидаги фарқ қўйилади;

8-бандида — бериб юбориш ва қабул қилиш оғирлиги ўртасидаги фарқ қўйилади;

9-бандида:

а) мушаклар қалинлигидаги ҳарорати минус 8,0⁰ С ва ундан паст ҳароратда музлатгичга келиб тушган музлатилган гўшт учун 0,10 фоиз микдорда табиий камайиш меъёри қўлланилади;

б) музлатгичда гўшни сақлашда белгиланган меъёр бўйича ҳисобланган чегаравий назорат йўқотиши кўрсатилади.

«Жами» сатрда ушбу бандларнинг кўрсаткичлари йиғиндиси қўйилади.

10-бандида — музлатгични тозалашда аниқланган, табиий йўқотиш нормалари ҳисобига камомад сифатида ҳисобдан чиқарилиши керак бўлган камомад қўйилади:

Аниқланган камомадни табиий йўқотилишлар ҳисобига ҳисобдан чиқариш фақат 9-банд бўйича ҳисобланган зарар чегарасидагина йўл қўйилади;

11-бандида — 7 ва 10-банддаги кўрсаткичлар ўртасидаги фарқ ёзилади.

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
23-ИЛОВА

(Z-22-сон шакл)

**Резервуарни инвентаризация қилиш (тозалаш)
натижалари бўйича тузилган
ДАЛОЛАТНОМА**

Инвентаризация комиссияси таркиби: бош муҳандис _____
Лаборатория мудирини _____ ва бош ҳисобчини _____
_____ сақлаш участкаси бошлиғи иштирокида _____
_____ барча жараёнлар текширувини ўтказди _____,
№ _____ резервуарда сақланадиган (маҳсулот номи) ва аниқлади:

	Қатор рақами	Миқдори (кг, дал)		
		куз-қиш даври	баҳор-ёз даври	жами
А. КЕЛИБ ТУШДИ				
Транспорт ташкилотларидан _____	1			
Ташкилот ичида кўчириш тартибида _____	2			
Жами (1+2) _____	3			
Б. БЕРИБ ЮБОРИЛДИ				
Юкланди _____	4			
Лаборатория синовлари учун ҳисобдан чиқарилди _____	5			
Ташкилот ичида кўчирилди _____	5			
Жами (4+5) _____	6			
В. НАТИЖАЛАР				
Ортиқчалик _____	7			
Камомад _____	8			
Г. ЙЎЛ ҚЎЙИЛАДИГАН ЙЎҚОТИШЛАР ҲИСОБИ				
Белгиланган меъёрларга мувофиқ _____				
Қабул қилишда — _____ фойз ҳисобида				
куз-қиш мавсумида _____ фойз ҳисобида				
баҳор-ёз мавсумида қабул қилинган миқдордан _____	9			
Бериб юборишда — _____ фойз ҳисобида				
куз-қиш мавсумида _____ фойз				
баҳор-ёз мавсумида бериб юборилган миқдордан _____	10			
Ташкилот ичида қуйиб ўтказишда _____ ҳисобида				
Куз-қиш мавсумида _____ фойз				
баҳор-ёз мавсумида кўчирилган миқдордан _____	11			
Сақлашда _____ кг ҳисобида				
куз-қиш мавсумида _____ кг				
баҳор-ёз мавсумида, бир ойда резервуар 1м ² юзасида парланишидан; Резервуар юзаси парланиши _____ м ² ;				
куз-қиш мавсумида маҳсулотни сақлаш давомида _____ ой ва				
баҳор-ёз мавсумида _____ ой	12			
Белгиланган меъёрларга мувофиқ жами йўқотишлар (9+10+11+12)	13			
Д. ҲИСОБДАН ЧИҚАРИЛИШИ КЕРАК _____	14			
Е. МЕЪЁРДАН ОРТИҚ КАМОМАД _____	15			

Z-22-сон шаклнинг орқа томони

Сақлаш участкаси бошлигининг тушунтириши _____

Комиссия хулосаси: _____

Комиссия аъзолари имзоси (Ф.И.О., лавозими): _____

Ташкилот раҳбарияти қарори

Текширув натижалари:

Текширилди: _____

20__ й. «__» _____

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
24-ИЛОВА

(Z-23-сон шакл)

**Гўштни бухгалтерия ҳисобига олиш (миқдорий) ва
табиий йўқотишни ҳисоблаш
КИТОБИ**

Гўшт семизлигининг тури ва тоифаси		Ҳисобга олиш бирлиги		Баҳоси							Сақлаш жойи			
ҳисобдан ўтказиш	қимдан қилинди ёки қимга бериб юборилди	келиб тушиш ва бериб юбориш санаси	қабул қилиш ёки бериб юбориш наряди учун юк хаги рақами	кирим (минус 8°С)			чиқим			қолдиқ			сақлаш кунлари миқдори	сақлаш тонна-кунлар миқдори
				сони		Вазни	сони		Вазни	сони		Вазни		
				1/2	1/4		1/2	1/4		1/2	1/4			
		1-31												

Жами: _____

Норма бўйича табиий йўқотиш

Қайта музлатиш фоизда _____ шунингдек, кг да _____.

Сақлаш вақтидаги табиий йўқотиш фоизда _____ кг да _____.

Жами бўлиб йўқотишлар кг да _____

Ҳисобчи _____

(имзо, Ф.И.О.)

Изоҳ: бир чорак учун гўштни сақлашда назарда тутилган табиий йўқотиш миқдори қуйидаги формула билан ҳисобланади: тонна-кунлар х 1 ой сақлашда табиий йўқотишлар коэффиценти/30 кун х 100.

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
25-ИЛОВА

(Z-23/1-сон шакл)

**Гўшти бухгалтерия ҳисобига олиш (миқдорий-суммавий)
КИТОБИ**

Гўшт семизлигининг тури ва тонфаси		Ҳисобга олиш бирлиги		Баҳоси								Сақлаш жойи					
ҳисобдан ўтказиш (молда)	кимдан қабул қилинди ёки кимга бериб юборилди	келиб тушиш ва бериб юбориш санаси	қабул қилиш ёки бериб юбориш наряди учун юк хати рақами	кирим (минус 8°C)				чиқим				қолдиқ				сақлаш қуллари миқдори	сақлаш тонна-қуллар миқдори
				соли		вазни	суммаси	соли		вазни	суммаси	соли		вазни	суммаси		
				1/2	1/4			1/2	1/4			1/2	1/4				
		1-31															

Бош ҳисобчи _____ (имзо, Ф.И.О.)

Ҳисобчи _____ (имзо, Ф.И.О.)

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул
сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни
расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш
тартиби тўғрисидаги йўриқномага
26-ИЛОВА

30 (582)-сон

(Z-24-сон шакл)

Биринчи гуруҳ моддий бойликларининг омборхона
ҲИСОБ-КИТОБИ

Маҳсулот номи		(тури)	Маркаси	Ўлчами, кесими, қадоғи	Нави, тоифаси	Ўлчов бирлиги	Сақлаш жойи		
сана	ҳужжат рақами	кимдан қабул қилинди ёки кимга бериб юборилди	ишлаб чиқарилган санаси	кирим миқдори		чиқим миқдори		қолдиқ миқдори	
				ўринлар	ҳисоб ёки оғирлиги билан	ўринлар	ҳисоб ёки оғирлиги билан	ўринлар	ҳисоб ёки оғирлиги билан

Моддий жавобгар шахс _____
(имзо, Ф.И.О.)

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага 27-ИЛОВА

393-модда

(Z-25-сон шакл)

**Маҳсулотлар мавжудлиги, ҳаракати ва ўлчовлари
КИТОБИ**

« _____ » ташкилоти

Резервуар рақами _____, юкланиш меъёри _____ тн (дал), 20 °С даги зичлиги (концентрацияси)

Рухсат этилган қуйилиш баландлиги _____ мм, тубнинг нотекислиги ва қиялигига тузатиш _____ (кг, дал)

Сана	Ҳужжат рақами	Кимдан қабул қилинди ёки кимга бериб юборилди	Ҳужжатлар бўйича			Ўлчаш бўйича					Жараёни амалга оширган участка бошлиғи ёки унинг ўринбосарлари имзоси
			қирим	чиқим	қолдиқ	қуйилиш баландлиги, мм	ўлчаш пайтидаги ҳарорат С	вертикал резервуарда маҳсулот миқдори, тузатишларни ҳисобга олган ҳолда	ортиқчалик	камомад	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Лаборатория мудири _____
(имзо, Ф.И.О.)

Моддий жавобгар шахс _____
(имзо, Ф.И.О.)

— 118 —

30 (582) -сон

30 (582)-сон

— **119** —

393-модда

Биринчи гуруҳ моддий бойликларини масъул сақловчи ташкилотларда ҳужжатларни расмийлаштириш ва ҳисобни ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги йўриқномага
28-ИЛОВА

(Z-26-сон шакл)

«**Тасдиқлайман**»

_____ ташкилоти раҳбари

МАҲФИЙ
(тўлдирилганда)

20__ й. «__» _____

**Ўлчаш натижаларига кўра резервуарлардаги
мавжуд спиртнинг
ҲИСОБИ**

20__ й. «__» _____

Т/р	Кўрсаткичлар номланиши	Резервуарлар рақами					
1.	Резервуарга қуйишдаги энг юқори баландлиги, мм да						
2.	Ўлчов бўйича маҳсулот қуйиш баландлиги, мм да						
2.1.	Ўлчовли тасма узунлигини ўзгартиришдаги тузатиш, мм да						
2.2.	Ҳақиқий қуйиш баландлиги, мм да						
3.	Калибровка жадвали асосида маҳсулот ҳажми						
4.	Резервуарни ҳажмий кенгайтиришдаги тузатиш коэффициенти						
4.1.	Резервуардаги спиртнинг ҳақиқий ҳажми						
5.	Резервуардаги маҳсулот ҳарорати, °С						
6.	Спиртометр ботиши						
7.	Стакандаги спирт ҳарорати, °С						
8.	Концентрация, фоизда						
10.	Маҳсулот миқдори, дал да						
11.	Ҳисоб бўйича киритилади, дал да						
12.	Туби нотекислиги ва қиялигидаги тузатиш вертикал резервуар, дал да						
13.	Ортиқчалар, дал да						
14.	Етишмовчилик, дал да						
15.	Табиий йўқотиш меъёри, дал да						
16.	Ўлчовга нисбатан қабул қилинган камчилик ±02%, дал да						
17.	Меъёрдан ортиқ етишмовчилик, дал да						

Комиссия: Омбор бошлиғи _____
(Ф.И.О., имзо)

Лаборатория мудир _____
(Ф.И.О., имзо)

Бош ҳисобчи _____
(Ф.И.О., имзо)